

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo tuzemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemov mesečno K 1-70

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Deželno gospodarstvo.

(Govor poslanca dr. Žitnika v deželnem zboru Kranjskem.)

Visoka zbornica!

Z ozirom na to, da sta gospod poročevalci dr. Krek in prvi protigovornik gospod grof Barbo s številkami opisala deželno gospodarstvo, mislim, da bom lahko v kratkih besedah izvršil svojo nalogo.

Neposredni predgovornik gospod dr. Triller je ob priliki razprave o proračunskem provizoriju za leto 1912, dne 28. decembra preteklega leta izrekel te besede: »Narodnonapredna stranka bo glasovala proti predlogu gosp. poročevalca in sicer zaradi tega, ker hoče s tem glasovanjem na posebno jasen način dokumentirati globoko nezaupanje proti stranki, ki danes gospoduje v kranjski deželi in je odgovorna za materijelno stanje dežele.«

In da vtemelji to svoje globoko nezaupanje do S. L. S., je gospod dr. Triller napravil dve bilanci, materijelno in kulturno. Ti dve njegovi bilanci pa nista tako jasni in tako globoko premišljeni, kakor je globoko njegovo nezaupanje do naše stranke.

Gospod dr. Triller je namreč vzel v roke deželni proračun za leto 1912 in je navajal, da izkazuje ta proračun okroglo 1.400.000 kron primanjkljaja. Rekel je tudi, ako prištejemo k temu primanjkljaju, ki ga izkazuje proračun za leto 1911, ki je znašal 1.200.000 kron, potem stojimo pred dejstvom, da imamo danes nepokritega višjega dolga okrog 3.000.000 K. Torej je po računu g. dr. Trillerja 1.400.000 in 1.200.000 K že tri milijone kron.

Tako, gospodje, je gospod dr. Triller pretiraval tudi na javnih shodih. Ko mu je tedaj gospod dr. Lampe kot poročevalec zaklical: »To ni res!«, je gospod dr. Triller nadaljeval: »Tako sem jaz stvar razumel, ko sem na shodu v Planini trdil, da tedaj, ko je prevzela S. L. S. gospodarstvo v deželi, v deželni blagajni pač ni bilo preobilo denarja, da pa dežela tudi dolgovi ni imela. Zato pravim, da me je gospod dr. Žitnik napakno razumel, ker mi je v Postojni očital, da sem vedoma in hotoma govoril neresnico, in zaradi tega sem uver-

jen, da bo g. dr. Žitnik lojalno popravil to očitjanje.«

Ta poziv gospoda dr. Trillerja je glavni povod, da sem se oglasil za besedo v proračunski razpravi. Lojalno izjavljam, da vzamem na znanje njegovo trditev, da pod besedo »dolgov« ni razumel primanjkljaja v proračunu, toda ravnotako lojalno izjavljam, da vsako trditev, izgovorjeno na shodu v Postojni, vzdržujem in da ne prekličem niti pike. Da sem jaz v Postojni stvar razumel tako, kakor je gospod dr. Triller noče razumeti, sem izvajal iz govora gospoda dr. Trillerja, ki ga je objavil v »Slov. Narodu« dne 10. decembra 1911. Dotični odstavek se glasi: »Blagor občine je odvisen od blagor dežele. Sedaj si pa oglejmo deželno gospodarstvo na Kranjskem, odkar imajo moč v rokah klerikalci. Dr. Pegan je pravil, da je naša klerikalna stranka, ko je nastopila svoje gospodarstvo, deželne blagajne prazne. Res ni bilo mnogo denarja v deželnih blagajnah, pa dežela tudi dolgovi ni imela. Danes pa, po tem kratkem času, ko so oni gospodarji, so deželne blagajne tudi prazne in dežela izkazuje v svojem proračunu za leto 1912 1.400.000 kron primanjkljaja.«

Gospodje, na shodu v Planini, kjer je gospod dr. Triller govoril te besede, so bili gotovo večinoma kmečki posestniki. In sedaj Vas vprašam, ali so mogli poslušalci tedaj in pozneje »Narodni« bralci drugače tolmačiti besedo »dolga«, kakor tako, da je naša stranka zapravljala deželne dohode in delala dolgove. Toda vsak razsodni človek dobro ve, da primanjkljaj v proračunu ni dolg. Koliko bomo imeli pravega primanjkljaja, oziroma dolga koncem leta 1911 in leta 1912, nam bodeta pokazala šele računski zaključki za te dve leti. Koliko se je zmanjšal n. pr. končni primanjkljaj leta 1910 v primeri s proračunom, nam kaže računski zaključki za to leto. Ne bom navajal tukaj števil iz proračunov zadnjih let, omenim naj samo proračun za leto 1906, ki je bil zadnji, ki ga je rešila prejšnja večina te visoke zbornice. Tam je bil primanjkljaj proračunan z zneskom 661 tisoč 255 K, toda koncem leta se je izkazalo, da je bil ta primanjkljaj koncem leta dosti manjši. S tem hočem reči, da tudi primanjkljaj za leto 1911 ne bo tolik, kakor ga izkazuje proračun. Koliko bo pa znašal dejanski primanj-

kljaj za leto 1912, tega pa danes nihče ne ve, niti naš finančni minister dr. Lampe, niti knjigovodstvo. To bomo izvedeli šele tedaj, ko dobimo v roke računski zaključek za to leto. Za tekoče leto se proračunava primanjkljaj okroglo na 1.500.000 K. Tega nisem in ne bom prikrival svojim volilcem na nobenem shodu. Ljudem pa je treba tudi povedati, odkod prihaja ta primanjkljaj. Ako črtamo iz proračuna razne podpore in deželni odbor strogo izterjuje od strank stroške v dobroteljskih zavodih, zniža se primanjkljaj gotovo za milijon kron. Govorili ste na raznih shodih, pisala so Vaša glasila, da smo napravili že 11 milijonov kron. Gospodje, kdor tako govori in piše, ta je naravnost brezvesten človek. Če nas Vaši listi psujejo, da smo lumpi, zapravljivi itd., potem je bila moja trditev, da ljudem pesek mečete v oči, najmilejši izraz, katerega sem sploh mogel rabiti. In zaradi tega vzdržujem vse, kar sem govoril na svojih shodih. (Poslanec dr. Tavčar: »Ne vem, kaj ste govorili!«) Objavljeno je bilo v »Slovenca«.

Gospodje, kakor sem že prej omenjal, nam kažejo računski zaključki prave primanjkljaje, oziroma prave dolgeve, in zato si usojam navajati, da izkazuje računski zaključek za leto 1908 prebitka 9343 K 83 k. (Klici na levi: »Čujte, čujte!«) Računski zaključek za leto 1909 izkazuje le 24.479 K primanjkljaja in računski zaključek za leto 1910 pa 89.187 K 10 h. Torej je vsega dolga v zadnjih štirih letih, za katerega je odgovorna S. L. S., skupaj 113.666 K 10 h. (Poslanec dr. Tavčar: »To ni računski pravilno!«) Prosim, jaz sem te številke izvedel pri knjigovodstvu, katero mora vedeti, katere številke so pravilne. Ako Vi tega ne verujete, Vam ne morem pomagati. (Poslanec dr. Tavčar: »600.000 K, če znate računati!«) Pouka v računstvu ne potrebujem, najmanj pa od liberalcev. Jaz torej opravičeno trdim, da ne zapravljamo deželnega denarja, oziroma krvavo zasluženih novcev, ki jih nosijo davkoplačevalci v deželno blagajno. Vsaka manjšina kot opozicija graja in kritikuje gospodarstvo večine. To je njena pravica. Toda kritika naj je stvarna in ne skrajno pretirana in povsem neutemeljena.

Ko pa Vi na eni strani kričite, da preveč izdajamo, zahtevate na drugi

strani, da izdatno zvišajmo učiteljske plače. Jaz priznam javno ter sodim, da mi moji tovariši ne bodo ugovarjali, če rečem, da naše učiteljsko resni sijajno plačano (Poslanec Piber: »Slabo!«), nasprotno, slabo je plačano. Toda, gospodje, imeli ste gospodarstvo v rokah mnogo let, zakaj pa niste že Vi zboljšali učiteljskih plač? Jaz sem že 22 let član te visoke zbornice in se spominjam, da so učitelji opetovano prišli s prošnjami za zvišanje plač. Zakaj jim torej takrat niste zvišali plač? Tedaj seveda učitelji večinoma še niso trobili v Vaše rogove. Danes pa zahtevate, da mi učiteljem zboljšamo plače. In ko bi mi to storili, bodete pa zopet v javnosti kričali in pisali, da zapravljamo. (Poslanec dr. Tavčar: »Poglejte, kaj Vi vse v javnost spravljate!«) Ko ste Vi imeli večino, zakaj niste Vi sklenili tega, kar sedaj od nas zahtevate. Jaz narodno-napredni stranki tega ne očitam, ampak samo konstatiram, da se učiteljem preje ni prav nič boljše godilo, kakor sedaj. (Poslanec Jaklič: »Še veliko slabše! Sedaj imajo draginske doklade!« — Poslanec dr. Tavčar: »Vi ste najbolje informirani! Z Vami se ne grem!«) — Deželnega glavarja namestnik baron Liechtenberg zvoní.

Dalje nam je gospod dr. Triller očital, da mi uganjamo politični boj-kot. Gospodje, jaz in gospod tovariš Povše sva najstarejša člana te zbornice. Lahko bi navedel marsikateri slučaj, ko smo bili v manjšini, prosili in moledevali za vsako najmanjšo stvar, katera se nam pa končno ni odbila morda iz varčnosti, ampak iz drugih vzrokov. Omenjam naj samo to, da so mnogi okraji desetletja čakali na zgradbe potrebnih cest, vodovodov in vodnjakov. (Poslanec dr. Zajec: »So vladale turške razmere takrat v deželi!« — Poslanec dr. Tavčar: »Proračune pogledajte!«) Takrat je bilo za melioracije proračunjeno okroglo le 40.000 kron, danes pa imamo samo za melioracijska dela proračunjenih do pol milijona kron. Gospodje, ko sem jaz ob neki priliki govoril v zbornici o kmečkih razmerah in trdil, da je med vsemi stanovi kmet največji revež, mi je pozneje eden Vaših somišljenikov oponašal, da vedno kažem na kmečke žulje. (Klici na levi: »Čujte, čujte!«) Iz tega morete tudi Vi mlajši tovariši razvideti, s kakšnimi težavami smo se morali boriti takrat, če smo hoteli dobiti ka-

LISTEK.

Legenda o človeku, ki je imel zlate možgane.

(Neki gospej, ki zahteva veselih povestnic.)

Francosko spisal Alfonse Daudet. — Poslovenil J. Gruden.

Ko sem čital Vaše pismo, gospa, sem čutil v sebi nekaj kesanja podobnega, zdelo se mi je, da mi vest nekaj očita. Jezil sem se radi malo preveč črno bele barve svojih zgodbic in odločil sem se, da Vam ponudim danes nekaj veselega, prav veselega.

Končno zakaj bi ne bil vesel, zakaj bi se žalostil? Živim tisoč ur daleč od pariške megle v deželi tamburinov in muškatele. Krog mene je samo solnce in glasba. Poslušam orkestre belorepkih in pevska društva senic. Zjutraj že na vse zgodaj začno kozice svoj kureli . . . kureli . . . Opoldne se oglase murni, potem pastirji s svojimi piščalkami in lepa, rjavolasa dekleta, ki se smeja po vinogradih. Ta kraj v resnici ni ustvarjen za črne misli. Moral bi poslati pravzaprav pariškemu gospej rožnobarvne pesmi in cele jerbase zaljubljenih pripovedk.

Toda ne bom! Sem še vedno preblizu Pariza. Vsak dan mi meče prav do mojih smrek blato svojih žalosti. Ravno sedaj, ko Vam še pišem, sem zvedel žalostno smrt Karla Barbara. Ves moj mlin žaluje. Z Bogom, kozice in murni! Moje srce ni odprto več nobenemu veselemu. Gospa, zato tudi danes ne dobi te vesele pripovedke, ki sem Vam jo obljubil. Tudi danes boste čitali melanholično legendo.

Nekoč je živel človek, ki je imel zlate možgane. Da, gospa, zlate možgane. Ko se je rodil, so bili zdravniki mnjenja, da otrok ne bo živel, tako težka je bila njegova glava in njegova lobanja neprimeroma razvita. Kljub temu pa je živel in rasel ter se veselil gorkega solca kakor lepo oljkovo drevo. Toda njegova debela glava ga je vlekla vedno seboj in smilil se je revež vsakomur, ki ga je videl, kako je gredeč udaril z glavo zdaj sem, zdaj tja . . .

Pogosto je padel . . . Nekoč se je prekopnil z visokega mostovža in treščil s čelom ob marmornato stopnjico. In njegova lobanja je zadonela kakor kos zlata, če udariš po njem. Toda dvignivši ga so našli samo neznatno rano z dvema ali s tremi kapljicami zlata, ki se mu je bilo strdilo med plavimi lasmi. Na ta način so stariši zvedeli, da ima njih otrok zlate možgane.

O stvari so molčali. Ubogi otrok niti sam ni slutil ničesar. Tupatam je izpraševal, zakaj ga ne pustijo tekati po ulici, kakor leta in se igrajo drugi otroci.

»Vkradli te bodo, zaklad moj,« je rekla mati.

Deček pa se je silno bal, da bi ga kdo ukradel. Jel se je igrati čisto sam, ne da bi kaj rekel in se vlačil neokretno in težko iz ene sobe v drugo. Šele ko je bil star osemnajst let, so mu stariši odkrili pošastno darilo, ki mu ga je naklonila usoda. Vzgjali in redili so ga bili do tedaj, zato so zahtevali v zameno nekoliko njegovega zlata. Deček se ni obotavljal. Še isto uro — kako, na kak način, legenda ne pove ničesar — si je iztrgal iz lobanje kos masivnega zlata, kos debel kakor oreh, ki ga je ponosno vrgel materi v predpasnik.

Ves zaslepten radi bogastva v svoji glavi ves neumen hrepenenja in pijan svoje moči je zapustil očetovsko hišo in šel po svetu, zapravljajoč svoj zaklad.

Bil je to kraljevski polet v življenje. Sejal je zlato na vse strani, ne da bi ga štel . . . Vsakdo bi bil mislil, da so njegovi možgani neizčrpni. Toda možgani so se črpali, oči so ugašale tem bolj, čim manj je bilo usodnega

daru. Lica, ona lepa kakor zrela breskev, so se udirala.

Bilo je neko jutro po divjem, razkošnem popivanju. Nesrečnež je stal sam med ostanki pojedine in bledečimi lestenci. Zgrozil se je videč velikan-sko zarezo, ki jo je bil že napravil v kos svojega zlata. Bilo je zadnji čas, da se ustavi . . .

Takrat se je življenje zanj prenovilo. Človek, ki je imel zlate možgane, je šel proč od ljudi in živel z zaslužkom svojih rok. Bil je nezaupljiv in boječ kakor škopuh, ogibal se je izkušnav in želel pozabiti usodno bogastvo, katerega se ni hotel več dotakniti. Toda k nesreči je bil prišel prijatelj za njim v samoto in ta prijatelj je poznal njegovo skrivnost.

Nekoč se je človek z zlatimi možgani kar naenkrat zbudil . . . Čutil je bolečino v glavi, strašno bolečino. Prestrašen je skočil kvišku, se zravnil na postelji in videl pri luninem svitu prijatelja, ki je bežal in nekaj skrival pod svojim plaščem . . . Zopet malo zlata, ki mu ga je odnesel.

Čez nekaj časa se je človek z zlatimi možgani zaljubil in tedaj se je vse končalo. A kot vsem ženskam, je bilo tudi njegovi izvoljenki nakitje in lepo belo perje za klobukom prva stvar . . . In ti zlatorumeni šopi na čevljih, kako so ji pristojali:

ke drobtinice z mize tedanje večine.

Kako nečuvno napredna stranka pretirava, dokazuje dalje tudi trditev g. dr. Trillerja na shodu v Planini: »Jaz nimam nič proti klerikalcem, ampak če hočejo izvršiti vse to, kar so vam obljubili, bodo morali zvišati deželne doklade na 100 odstotkov.« To je naravnost kruto zavijanje resnice, ki nima drugega namena, kakor hujskati ljudstvo in širiti nezaupanje do S. L. S. Če bi mi zvišali doklade kar na 100 odstotkov, bi nam opravičeno očitali, da smo bebeli in tepci. Danes znaša 1 odst. deželne doklade okroglo 38.700 K. Ko bi torej zvišali deželne doklade na direktno davke od 40 na 100 odstotkov, torej za 60 odstotkov, zvišali bi se deželni dohodki kar za 2.322.000 K. S tem bi ne napravili v proračunu samo ravnotežja, ampak bi imeli potem še velik prebitok. (Poslanec dr. Tavčar: »Saj ga boste potrebovali!«) Čemu bi torej zviševali doklade na 100 odstotkov? Gospodje naprednjaki, govorite vendar resneje in ne varajte venomer ljudstva, da mu Vi le čisto resnico razlagate.

Dalje je gospod dr. Triller v finančnem odseku omenjal in danes zopet to javno ponavljal, da šteje med dolgove celo one zaklade, ki jih je knjigovodstvo združilo v deželni zaklad. Gospodje, tega nobeden ne prikriva, da smo v deželni zaklad pritegnili razne zaklade, to je tukaj odkrito povedano; toda zaradi tega se deželno premoženje ni prav nič zmanjšalo in tudi dolgovi niso nič narasli. To je ravno tako, kakor če kmet, ki ima raztrgano streho, pa v hranilnici naložen denar, ne išče posojila, ampak gre v hranilnico in tamkaj dvigne svoj denar, s katerim popravi svoja poslopja. Na ta način pa gospodar gotovo ne dela dolgov. Gospod dr. Triller je pa to stvar drugače zvil in trdil, da šteje med dolgove tudi one izdatke, ki so se porabili za elektrarno in za Rožbež. On pravi, da so proračuni deželnega knjigovodstva, ki teh zneskov ne šteje med dolgove, ravno taki, kakor če kmet od posestva, katero mu donša 1000 K, prodaja njivo za 2000 K, potem pa pravi, da mu donša posestvo 3000 K. Gospodje, mi pa nismo nič prodali, ampak smo se dokupili. In te svote smo dobro naložili, ki se nam bodo gotovo dobro obrestovale. Seveda. Vaši somišljeniki vam verjamejo, da smo tudi ta denar zapravili. Da se je pa deželno premoženje na drugi strani zmanjšalo, tega pa tudi deželni odbor ne prikriva. To je tukaj vse natančno in jasno razloženo; in teh računov ni delal gospod dr. Lampe, ampak gospod računski svetnik Lindtner, ki je sestavil na podlagi računskih knjig to poročilo.

Dalje je gospod dr. Triller v finančnem odseku trdil, da so naša podjetja ponesrečena in da smo imeli leta 1911 pri zakupu državne užitnine 100.000 K izgube. Pri tem pa ni povedal tega, da izkazujejo računski zaključki iz prejšnjih treh let iz tega naslova same prebitke, s katerimi se ta izguba popolnoma pokrije. Tako je n. pr. imela dežela pri zakupu užitnine leta 1908 dobička 46.924 K, leta 1909 88.600 K in leta 1910 — 88.225 K, skupaj torej 223.149 K, tako da imamo vključno izgubi leta 1911 še vedno 123.149 K prebitka. Sicer pa niti teh 100.000 K še ni končno izgubljenih. Pri rokah imam pismo ministrskega predsednika grofa Stürgkha na bivše-

ga deželnega glavarja g. pl. Sukljeja, da bode finančna uprava deželi povrnila primeren znesek. Gospodje, da je dežela lansko leto izgubila blizu 100.000 kron, je vzrok ta, ker je bila leta 1911 slaba vinska letina in ker se ni začela graditi belokranjska železnica. Poseben vzrok pa je, da je deželni odbor v nekaterih okrajih nastavljal višje zakupne cene v ta namen, da bi dežela dobila vse okraje v zakup. (Poslanec dr. Lampe: »Še dobičke bomo delali!«) Ta akcija se nadaljuje in je opravičeno upanje, da bo dežela izpodrinila privatne konkurente. Torej gospodje, to ni bila nobena zapravljivost, pač pa navedene številke dokazujejo ravno nasprotno.

Še ena stvar je, katere ne morem molče prezreti. Opozicija nam očita, da o raznih podjetjih ne polagamo nobenih računov. Gospodje, meni taki slučaji niso znani, dasi redno zasledujem delovanje sedanjega deželnega odbora. Pač pa sem na javnih shodih v prejšnjih letih večkrat grajal poslovanje tedanjega deželnega odbora, za kar me je »Narod« večkrat okrcal. (Poslanec dr. Tavčar: »Slovenec« je pa mene okrcal! — Veselost.)

Gospodje, vzemimo gledališče. Za zgradbo deželnega gledališča je bil deželni zbor dovolil 100.000 goldinarjev in pa zavarovalnino starega gledališča, torej niti 200.000 goldinarjev. V knjigovodstvu pa sem dognal, da se je za gledališče izdalo najmanj 310.000 goldinarjev. (Klici na levi: »Čujte, čujte!«) Mi o tej zgradbi nismo videli nikdar nobenega celotnega računa. Ko sem zasebno vprašal tedanjega referenta, kdaj dobimo računski zaključek, mi je odgovoril: »Ali mislite, da bode deželni odbor plačal presežek?« Navajal sem izdatke za gledališče po informacijah, ki sem jih bil dobil od nekega deželnega uradnika. Posledica je bila, da je bila proti dotičnemu uradniku naperjena disciplinarna preiskava. Pozvan sem bil kot prič, toda odgovoril sem, četudi je bil dotični uradnik liberalec: »Če mu le las skrivite, ker je meni kot poslancu dal pojasnila, spravim vso stvar v javnost.« Disciplinarna preiskava je padla v vodo.

Dalje je jako poučna zgodovina deželne bolnišnice. Vprašanje, da se zgradi nova deželna bolnišnica, je bilo sproženo leta 1887. Po prvotnem načrtu so bili stroški proračunani na 165.000 goldinarjev. Dve ali tri leta pozneje je proračun znašal že 330.000 goldinarjev, okoli leta 1890 že 379.000 goldinarjev in leta 1894 kar 473.000 goldinarjev. Živo se spominjam, ko smo neki večer na starem »Strelišču« v finančnem odseku po jako živahni razpravi konečno odobrili ta proračun. Nikdar pozneje pa nismo izvedeli svote, za katero je bil preložen dovoljeni proračun. (Klici v središču: »Kaj pa potem hočete?!«) Tedanja večina deželnega zbora je bila odgovorna. (Poslanec Povše: »Mi takrat nismo bili v deželnem odboru!« — Poslanec dr. Tavčar: »Glavar je bil pristav Vaše stranke!« — Poslanec Piber: »Ali je glavar račune delal?«) Deželne-glavarja namestnik zvonil.

Navedel bi lahko še več stvari v dokaz za svojo trditev, pa jih rajše zamolčim. Jaz nisem tega navajal, da bi komu kaj očital, storil sem to le zato, ker brez stvarnih dokazov sedaj večinoma očitate slabo gospodarstvo. Go-

spodje, če je izkazan zadnja leta res primanjkljaj, ki ga je šteti po besedah gospoda dr. Trillerja med dolgove dežele, ki pa nikakor ne znaša 3 milijone kron, ampak zadnja leta nekaj čez 100 tisoč kron, je pa treba pomisliti, kaj je dežela, odkar je v večini S. L. S., storila v prid kmetovalcu, trgovcu in obrtniku. Če nočemo dovoljevati nobenih podpor, pa kmalu ne bomo imeli nobenega primanjkljaja. (Poslanec dr. Tavčar: »Zakaj pa nočete pokritja skleniti?!«) Zakaj ga pa Vi niste sklenili? Zakaj niste sklenili povišanja doklad takrat, ko je bivši deželni poslanec Iv. Hribar nasvetoval, naj se priklade zvišajo vsaj za 10 odstotkov. Ako imamo vedno več stroškov, priklade pa vedno iste, kajti te znašajo že čez dvajset let samo 40 odstotkov. Res je že čudno, da sploh še moremo gibati. Zadnja leta pokrivamo primanjkljaje skoro večinoma z dohodki od žganja in piva. Gotovo je pa tudi še mnogim v spominu, kakšne boje smo imeli da smo si izvojevali večji dohodek. Od leta 1901 pa, kakor veste, pobira država naklado na žganje in deželi izplačuje znaten prispevek. V javnosti pa so razširjena napačna mnenja o »nemoralnih« dohodkih iz žganja. Pripomnim, to ne izvira iz zle volje. Takrat, ko smo naklado od žganja zvišali, upali smo tudi, da se bode kolikor mogoče omejilo žganje. To se ni zgodilo, pač pa se je pomnožil konsum slabega špirta. Sploh pa je nemogoč zakon, s katerim bi mogli zatreti žganje.

Gospodje, nobeden izmed nas ne prikriva na shodih, da naše deželne finance niso ugodne. Mi vedno povdarjamo, da bo treba ali omejiti razne podpore ali pa bomo morali zvišati doklade; toda ne na 100 odstotkov, kakor straši ljudi gospod dr. Triller in drugi, ako ne dobimo izdatnega državnega prispevka za asanacijo deželnih financ. Če pa trdim, da so naše finance slabe, moram pa navzlic temu vendar reči, da so naše finance v primeri z drugimi deželami — izvzemši edino Nizzeavstrijsko — še skoraj najboljše. Gospodje, hočem vam navesti nekaj števil, iz katerih boste razvideli, kakšne priklade in dolgove imajo posamezne druge avstrijske kronovine. Pri nas znašajo doklade na direktno davke že nad dvajset let samo 40 odstotkov.

Gorenja Avstrija ima doklad na direktno davke 50 odstotkov, torej za 10 odstotkov več, kakor pri nas. Naklada na pivo znaša 3 K 40 h od hektolitra. Dolga je imela koncem leta 1910 11.175.193 K. Gorenja Avstrija torej še ni ravno tako na slabem.

Nižja Avstrija ima 28odstotno doklado k direktnim davkom, 33odstotno doklado k 50odstotnemu davku od hišnonajemninskega davka prostih poslopij, 30odstotno k pridobitni javnemu polaganju računov zavezanih podjetij, 30odstotno k splošni pridobitni I. in II. razreda, 23 odstotkov k splošni pridobitni III. in IV. razreda, 28 odstotkov k rentnemu davku, 28 odstotkov k opravljalni od višjih plač zasebnih uradnikov, poleg tega imajo pa še 21,5odstotno priklado za šolski zaklad, tako da imajo pravzaprav 49odstotno priklado k direktnim davkom. Od piva pobirajo na Dunaju 1 K 70 h, na deželi pa 3 K 70 h od hektolitra. Prebitka je bilo leta 1911 26.433 K, za leto 1912 je

pa proračunjenega 93.658 K. Dolga je imela koncem leta 1911 še 11.174.889 K 62 h. Torej to je edina dežela, ki še izhaja brez primanjkljaja.

Bukovina ima 96%no doklado k direktnim davkom, to je 46% za deželni zaklad, 50% pa za deželni šolski zaklad. Nameravajo jo pa sedaj, kakor mi piše deželni odbornik dr. Ončul, zvišati na 120%. Primanjkljaj znaša okroglo dva milijona kron. Dolga ima Bukovina 30 milijonov kron in porabi za letno odplačilo teh dolgov 1.400.000 K.

V Dalmaciji so pobirali leta 1911 — 67%no doklado k direktnim davkom in 4 K od hl piva. Od potrošarine so pobirali 125%no naklado. Koncem leta 1910. so imeli prebitka 145.027 K, dolga pa 2.002.000 K ter porabijo za letno amortizacijo in obresti 123.961 K 83 h.

Solnograška ima že mnogo let 65%no priklado k vsem direktnim davkom in 10%no na užitnino. L. 1911. imajo 361.201 K primanjkljaja, dolga pa koncem leta 1911 2.907.845 K. Za odplačilo dolga potrebujejo letno 193.028 kron.

Tirolska ima 63%no doklado k direktnim davkom. Poleg tega pa pobirajo še posamezne občine in kraji posebne doklade za vzdrževanje šol. Dolgov ima Tirolska 12.891.800 K.

Istra pobira 35%no doklado k realnim ali direktnim davkom, 45%no k osebnim davkom. Doklada državni užitnini znaša 115%, pri nas samo 40%. Naklada na pivo znaša 3 K 40 h od hektolitra.

Galicija pobira 72%no priklado k direktnim davkom in 78% k vsem drugim davkom.

Moravska ena najbogatejših dežel v Avstriji (Posl. Jarc: »Musterland!«) izkazuje potrebščine za l. 1911 51.636.007 K, pokritja pa 29.818.346 K, torej deficita 21.827.658 K. Proračun za l. 1912 izkazuje potrebščine 48.049.969 K, pokritja 29.518.612 K. Torej deficita 18.531.357 K, k temu pa pride še izredni primanjkljaj 6.485.896 K, tako da znaša skupni primanjkljaj za l. 1912 25.017.253 kron. Doklad pobirajo 57% k direktnim in 63% k ostalim davkom. Dolgov imajo 150 milijonov in sedaj hočejo še doklade zvišati, da bodo mogli izboljšati učiteljske plače.

Češka. Ta najbogatejša avstrijska kronovina pobira 55%no naklado k direktnim davkom. Deželni odbor jo je hotel že dvakrat zvišati na 65%, ker vsled nemške obstrukcije deželni zbor ni mogel rešiti proračuna, a dotični sklep deželnega odbora ni dobil Najvišje sankcije. Potrebščina za l. 1912 znaša 96,5 milijonov, pokritje 65,5 milijonov, torej znaša primanjkljaj 31 milijonov. Dolga so imeli koncem l. 1911 197.313.448 K. In ravno te dni smo brali v časnikih, da je iskal član gosposke zbornice dr. Matuš na Dunaju novo posojilo 25 milijonov kron. Take so torej finance najbogatejše dežele v Avstriji.

Na Goriškem pobirajo 20odstotno doklado k direktnim davkom, 30odstotno k splošni pridobitni in 120odstotno naklado na užitnino. Toda gospodje, na Goriškem stroškov za šolstvo ne plačujejo iz deželnega zaklada, ampak posamezni okraji sami, ki pobirajo po informacijah, kakor sem jih dobil od goriškega deželnega knjigovodstva, 62 do 150odstotno doklado k direktnim davkom. Če sedaj te davščine

Med rokami te majčkene stvarice, ki je bila pol ptič, pol punčka, so se cekini topili, da je bilo veselje. Bila je sila trmasta ... In on ni znal nikdar reči ne; iz strahu, da ne bi ji napravil žalosti, je skrivaj žalostno skrivnost do konca svojega bogastva.

»Midva sva zelo bogata, kaj ne?« je večkrat opomnila ona.

»Da ... da ... zelo bogata«, je odgovoril ubogi mož.

In nasmehljaj se je modri golobici, ki je nedolžno in nič hudega sluteč črpala njegovo lobanjo. Kljub temu se je včasih prestrašil in mikalo ga je, da bi postal skop. Toda tedaj je priskakljala proti njemu žena in mu rekla:

»Mož, ti moj mož, ki si tako bogat, kupi mi kaj prav dragega!«

In on ji je kupil nekaj prav dragega. To je trajalo kake dve leti. Potem pa nekega jutra je žena umrla, ne da bi kdo vedel, zakaj ... kakor ptič ... Zaklad je šel k koncu ... S tem, kar je se bilo ostalo, je vdovec dal napraviti svoji dragi, rajni ženi lep pogreb ...

Zvonili so z vsemi zvonovi ... Težki vozovi preoblečeni v črno ... konji v čeladnih perjenicah ... nič se mu ni zdelo predrago. Koliko pa je bilo treba zlata! Dal je za cerkev, za pogrebce, za duše v vica, povsod je šel, ne da bi trzil ... Ko je zapustil pokopališče, mu ni preostajalo skoraj nič več onih čudovitih možganov, komaj

še nekaj koščkov ob straneh lobanje.

Šel je po ulicah zmešanega obraza ... z rokami naprej ... Opetekal se je kakor pijanec. Zvečer, ko so bili bazarji že razsvetljeni, se je ustavil pred široko izložbo, kjer je bliščalo na kupe dragocenega blaga in lepoticja. Ostal je dolgo pod oknom in opazoval dvoje čevljev iz modrega atlasa, obrobjena z labudovim perjem.

»Nekoga vem, ki ga bodo ti čevljevčki zelo razveselili«, je rekel smehljaje ... Ni se več spominjal, da je njegova draga žena že mrtva in vstopil je, da jih kupi.

V sosednji sobi zadaj za prodajalno je prodajalko osupnil grozen vik. Prihitela je zraven, a se strahoma umaknila, videč moža, ki se je opiral na mizo in jo gledal žalostno ter plašnega obraza. V eni roki je držal modre čevljevčke, obrobjena z labudovim perjem, z drugo krvavo roko pa ji je molil zlate ostružke na koncu nohtov ...

Gospa, taka je legenda o človeku, ki je imel zlate možgane ... Četudi se zdi ta legenda nekoliko fantastična, je vendar do pičice resnična od začetka do konca. Žive na svetu ljudje, katere hranijo njih lastni možgani ... Plačati morajo v čistem zlatu, s svojim mozgom in s svojo snovjo vse malenkosti v svojem življenju. In to je zanje bolečina slednjega dne, potem pa, ko so trudni in ne morejo več trpeti ...

Iblančani brez fruštka in tku naprej.

Jest gledam unkat na ura in gledam. Devet je blu že preč, moje mlekarce pa ud nubene plati. Punavad je prcaplala iz mlekam ub ene sedmeh zjutri. No, keder je prou hedu sneg zapadu, al de se je zgudila kašna druga narodnost, je pršla mal bi pozni; al du osmeh sm mou pa že zmeri gvišn mlek zavret in sm že tud pufrušku. Tist dan ja pa ni blu in ja ni blu. Jest sm že tou jt u kavarna na kufe, pa zmeri sm se tulažu: zdej pa zdej u tle iz mlekam in tku je šou čas naprej in ura je kar naenkat bla pol anajsteh.

»Zdej ja pa na um več čaku. Buh

ve kuga se ji je zgudl, de ja ni«, sm s mislu. »Uržaba nima nubenga, de b me iz mlekam u štih pestila. Plačam ji ga zmeri pušten in drugel sitnat tud na stresam, de b se ji mogl fržmagat. Eh, kar u kavarna pejma. Tisteh dvejet soldu gor al dol; mlekarca nej pa sama mlek pužlamp«, tku sm s mislu in uzeu klubuk, de b udšou. Kumi pa mam dob klubuk u rok, pa se t zalei mlekarca usa zasuplena skus urata in m muli pu litra mleka pud nus:

»Nej nekar na zamerja gspud Pepe; dons jim ga morm dat pa sam pu litra; usak kunšoft sm ga mogla mal uhtrgat, de morm shajat«, se je hetelu mlekarca izguvarjat.

»Tu je že use glih, um naredu pa mal bl črn kufe kokor pu navad; al tu m na gre u glava, de pridete šele zdej la ub pol anajsteh iz mlekam, ke u že čas za kost. Kua se vam je pa zgudl? A ste vužiček prebrnil in flaše pubil, al kal?«

»Oh, hvala Bugu; prou nč tacga se m ni zgudl; ampak gspud placrespehtar sa nas na šrang tku gor zadržal, ke sa iz usake flaše mal mleka pukusl, če je ta prau in ga ugledval, če je še beu, kokor sa foršifte za mlek. Jest sm pršla iz mojem mlekam šele en ferkle na anajst na vrsta, ena cela rajsa jh pa še čaka na šrang, de uja prše na vrsta.«

»No, ta je pa lepa! Zdej sm biu jest zavle placrespehtarja brez fruštka. Še

ne primerjate z dokladami, katere pobira kranjska dežela, vidite, da mi še nismo taki zapravljalci, kakor nas tovariši v središču obsojajo. Dalje goriška dežela ne skrbi za vzdrževanje okrajnih cest in mostov, ker je to naloga okrajnih cestnih odborov, ki imajo tudi svoje doklade k direktnim davkom, ki znašajo od 30 do 50 odstotkov. Dalje občine same nosijo oskrbne stroške za bolne reveže, ker jih goriška dežela le predplačila plačuje. Ti oskrbni stroški znašajo na leto nad 300 tisoč K in je za pokritje tistih potreb na približno 20odstotna priklada. Koncem leta 1910. je imela goriška dežela 933.444 K čistega primanjkljaja. Proračun za leto 1912 pa izkazuje 3.104.000 K založenega dolga. Vse pokritje znaša 1.374.000 K, tako da se zopet kaže primanjkljaja blizu en milijon kron.

Oglejmo si štajersko. Tam je menda zaprt svet, ker ni mogoče dobiti zanesljivih podatkov. Proračun za leto 1910 je izkazal nepokritega primanjkljaja 2.932.412 K. Za leto 1912, znaša potrebnost 37.711.503 K, pokritje pa 21.245.649 K, torej primanjkljaj 16.465 tisoč 854 K. Doklade in naklade so proračunane na 12.520.313 K, tako da znaša končni nepokriti primanjkljaj 3.945.541 K. Poleg tega pa hočejo še učiteljem zvišati plače za 1.447.000 K; torej bi znašal ves deficit 5.392.541 K. V ta namen hočejo zvišati priklade za 12 odstotkov, drugo bi pa pokrili s posojilom. Torej vidite, da so razmere na štajerskem naravnost obupne in zato je umevno, da se slovenski poslanci v štajerskem deželnem zboru temu upirajo in da so pričeli z obstrukcijo.

Na Koroškem pobirajo 67odstotno doklado na direktno, 75odstotno na indirektno davke, po 4 K od hl pive in poleg tega še posebno doklado na zasebno vino po 12 K od hl, ki jim donša na leto 100.000 K. Ko bi bilo mogoče to doklado tudi pri nas vpeljati, da ne bi pri tem zadeli naših vinorejcev, bi bil jaz prvi, ki bi predlagal, da se vpelje taka davščina. Gospodje, če bi naložili samo po 4 v na liter vina, bi nam to donášalo že 300.000 K, kar odgovarja približno 80odstotni dokladi k direktnim davkom. Seveda nam tega davka ni mogoče vpeljati, ker bi zadeli tudi naše producente. Na Koroškem to lahko naredijo, ker tam ni vinorejcev.

Ako torej kdo očita deželnemu odboru, odnosno sedanjim večini deželnega zbora, ki je odgovorna za svoje gospodarstvo od leta 1908 sem, slabo gospodarstvo, zapravljalnost itd., ta je pri smojen ali pa hudoben kot satan, ali pa oboje skupaj. (Veselost na levi.)

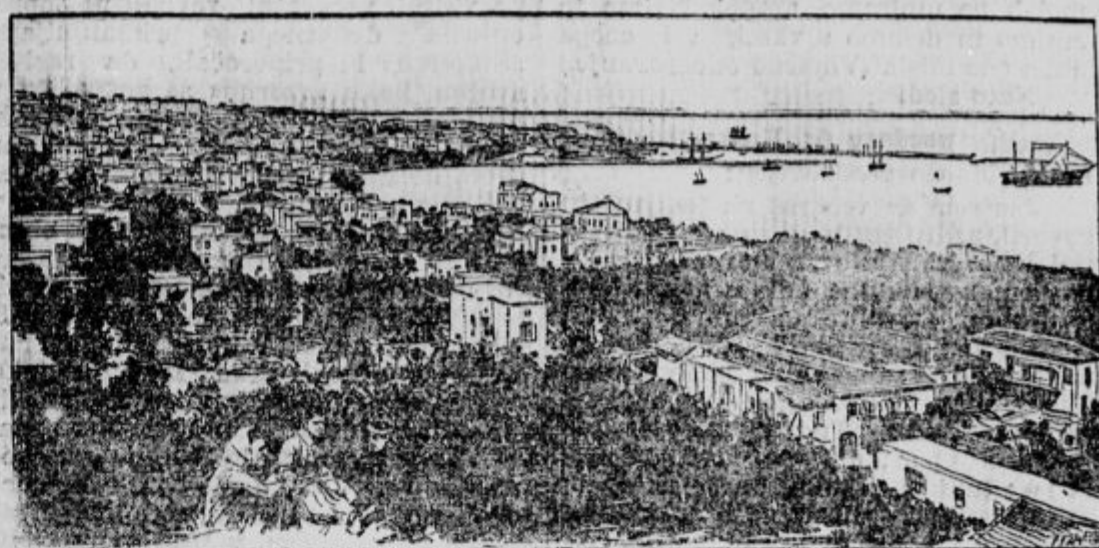
Res je, da mi izdamo za investicijske namene velike vsote, zaradi tega se nam pa ne more očitati, da smo slabi gospodarji. Slab gospodar je tisti, ki nosi svoj denar v hranilnico, skozi raztrgano streho pa mu dež moči in uničuje poslopje. Kritikuje naše gospodarstvo, te pravice vam ne odrekamo. Stvarna kritika je celo zdrava. Toda iz komarja ne delajte slona, navažite dejstva, ki jih morete dokazati. Sredstva pa in orožje, katere vi rabite, so vse graje vredne, ker služijo le agitaciji in huškanju prebivalstva.

Gospodje, vidite, kako izginja Vaš lažiliberizem. Povsod se stranke cepijo v dva tabora, na eni strani je krščansko socialna, na drugi strani pa

soc. demokratska stranka. Vaša napredna ideja je lažiideja in vsled tega mora priti Vaša stranka na kant. To vidite na Nemškem, to vidite na Francoskem in drugod. Moderni liberalizem kot tak je sebičen, hinavski in krut, in zaradi tega mora vsak pameten človek obsojati in kvečjemu še pomilovati osebe in stranke, ki so se udinjale pogubnemu liberalizmu. (Dolgotrajno burno odobravanje in ploskanje na levi.)

Tedenski pregled.

Kranjska kmetijska družba je na običnem dne 26. t. m. prešla popolnoma v kmečke roke. Spremenila so se pravila in bo odslej mogel postati pravi član družbe, ki ima pravico glasovanja, le resničen kmetovalec; podporni člani pa morejo postati tudi drugi in uživajo vse dobre družbe, le glasovati ne smejo. Na občni zbor ne bodo prihajali posamezni člani, marveč odposlje vsaka podružnica svoje zastopnike. Za predsednika družbi je bil zopet z vzklikom izvoljen poslanec Povše, za podpredsednika pa dr. Lampe. Ribnikarja, ki je prišel na občni zbor otrsati svoje liberalne neslanosti, je zbor iz družbe izključil. Sedaj je končno kmet gospodar v svojem stanovskem zastopstvu. — Dne 23. m. m. se je v Gorici vršilo zborovanje zaupnikov goriške S. L. S. Zbralo se je 400 moških iz cele Goriške. Na shod je prišel tudi načelnik V. L. S. deželni glavar kranjski dr. Ivan Šusteršič, kakor tudi dr. Krek in dr. Korošec. Zborovanje je pokazalo, da S. L. S. tudi na Goriškem vrši svojo veliko nalogo za prubojo, moč in korist slovenskega ljudstva. Ljudstvo in stranka drug na drugega oprta tudi tu zmagata na celi črti. Za načelnika S. L. S. na Goriškem je bil z velikim navdušenjem izvoljen dr. Gregorčič. — Deželni glavar dr. Ivan Šusteršič se je dne 26. t. m. mudil na Dunaju in posredoval na ministrstvih za znižanje vladne zahteve glede prispevka Ljubljane za poddržavljanje policije. Vlada je obljubila, da ne bo pretrda. Glavar je tudi uspešno posredoval glede ljubljanske obrtne šole. — Na puljskem magistratu, kjer vodi posle sedaj vladni komisar, so odkrili velikanske nerednosti ter artilirali blagajnika Galante, ki je priznal, da je poneveril krog 60.000 K; razven njega so zaprili še mnogo drugih mestnih uradnikov ter bivšega obč. svetnika in veleposelnika Petrisa, ki je bližnji sorodnik odstavljenež zupana dr. Varetone. Aretacij in odkritij pa še ni konec, ker so s preiskavo komaj začeli. V mestno električno, vodovod in druga mestna podjetja so prišli državni inženirji, da napravijo red. Primanjkljaj v mestni upravi bo najbrže šel v milijone. Istrska italijanska komora je poparjena, vsi pošteni ljudje pa se veselo, da je država končno vendar energično posegla v to nevarno sršenovo gnezdo, tembolj, ker je Pulj naša edina vojna luka. Zlasti pa se je Slovonom srce ohladilo, da je že enkrat pravica zadela njih krvave zatiravce. — V ogrskem parlamentu divja obstrukcija Justovcev, ki zahtevajo predvsem splošno in enako volilno pravico. Khuen je v škripah; v parlamentu je izjavil, da je vladar dovolil v to, da bo nad armado dobil oblast tudi ogrski parlament, a takoj nato se je odločno glasilo z Dunaja, da temu ni tako in da so vse mažarske nade v tem oziru zaman. Pri cesarju sta bila vojni minister Auffenberg in načelnik generalnega štaba Schemua, kakor tudi prestolonaslednik Fran Ferdinand. Mažari besne in groze. Med delavstvom se vedno bolj širi gibanje za splošno in enako volilno pravico. 4. marca so priredili zanj v vseh ogrskih mestih velike manifestacije. — Italijani so dne 24. t. m. z dvema vojnima ladnjama prišli pred Beirut, veliko odprto pristaniško mesto v Mali Aziji in topolili dva tam nahajajoča se stara turška vojna čolna, katerih se Italijanom resnično ne bi bilo treba bati. Pri streljanju je bilo ubitih — razven moštva na turških čolnih — mnogo drugih ljudi, ki so, nič hudega sluteč, bili na obali. Vsega skupaj je padlo do 150 oseb. Turčija je vložila protest pri evropskih veleposlanih, ki so bile vsled tega italijanskega koraka same zelo neprijetno dirneme, ker so ogroženi njih gospodarski interesi v Mali Aziji. Turki so tudi izgnali vse Italijane iz Male Azije, le duhovniki po zavodih, ki stoje pod varstvom kake druge države, smejo ostati. Velevladi, na čelu Rusija, so zalele

Pogled na Beirut.

akcijo za mir. — Cesar Viljem obišče našega cesarja 20. t. m. na Dunaju, nakar se poda v Pulj, kjer se snide s prestolonaslednikom Franom Ferdinandom; 22. marca obišče italijanskega kralja v Benetkah, nakar se takoj odpelje na Krk, kjer ostane s svojo družino več tednov. — Luksemburški vladar, nadvojvoda Viljem, je umrl; nasledstvo nastopi njegova vnukinja dedna nadvojvodinja Marija Adelheid. — V Zagrebu so se zopet pripetile krvave demonstracije; tudi po drugih mestih Hrvaške kakor tudi v Dalmaciji in Bosni ljudstvo demonstira proti ogrskim nasiljem v Banovini. Ban Cuvaj grozi, da se ne bo volitev, zato stranke pozivajo ljudstvo, naj bo mirno, da ban ne bo imel izgovora za zavlačenje volitev. — Na Angleškem že štrajka nad 500.000 rudarjev. Pridružiti se nameravajo tudi železničarji. Vlada se trudi doseči sporazum med delavci in delodajalci ter se vrše pogajanja. — V bavarski poslanski zbornici je celo predsedstvo izvoljeno iz srede katoliškega centra. — V tržaškem občinskem svetu obstruirajo socialni demokrati pogodbo s tramvajsko družbo. — V avstrijsko gosposko zbornico je cesar imenoval 12 dednih in 18 dosmrtnih članov. Jugoslovani je med njimi samo eden: dvorni svetnik Anton Vuković pl. Vučjido. — Dela za Belokranjsko železnico so oddana: Prvi in drugi stavbeni kos trvdki dr. Samohrd iz Brna, tretji in četrti (tunnel) trvdki Biedermann iz Inomosta, peti, šesti in sedmi kos trvdki Lončarič iz Ljubljane. Vsa dela so oddana za skupno 9.400.000 K, torej za približno 600.000 K manj, nego je bilo proračunjeno. — Vodopravna obravnava se je 25. t. m. vršila v Medvodah; družba Leykam je protestirala proti deželnemu projektu in predlagala, da se obravnava preloži. Zastopniki dežele niso ugovarjali preložitvi, ker bo medtem c. kr. hidrografični urad na Dunaju imel čas, da se izjavi o deželnem projektu. Obravnava se 15. t. m. nadaljuje v Ljubljani. — Za zboljšanje pivških travnikov in pašnikov je deželni odbor kupil mlin in žago G. Jurce za 9000 kron; jez se odstrani in tako znatno pospeši odtok vode. — Novi kranjski cestni zakon je cesar potrdil. — Okrajnim šolskim nadzornikom je naučno ministrstvo naročilo, da se morajo strogo držati svojih uradnih ur in biti v tem času v uradu. — Tržaške šole bodo poddržavljene, predvsem mestna realka; Lahj pihajo, ker ne bodo mogli tu več gojiti iredentizma in se boje zlasti slovenskih paralek. — V Železnikih je pri obč. volitvah zmagala S. L. S. — V St. Vidu pri Zatičini je umrl 80letni Franc Medved, oče župnika Jan. Medveda in stric župnika Ant. Medveda. — Pred okrajnim sodiščem v Voloskem je nek kmečki posestnik streljal na odvetnika dr. Poščiča, ker je ta kot zastopnik neke stranke dobil pravdo proti napadalcu. Prva krogla se je odbila na odvetnikovi žepni uri, drugemu strelu se je ognil; napadalec je zbežal. — Graški preiskovalec živil se je te dni mudil v Ljubljani in obiskal gostilne, prodajalne itd. Hotel »Union« je posebno pohvalil, da je našel »vse v najlepšem redu. Ljubljanci so bili pa parkrat brez zajutreka, ker je Ribnikar zadrževal mlekarice s preiskovanjem mleka. — Pri ožjih volitvah v obrtno sodišče so zmagali socialni demokrati. — Vlomljeno je bilo 24. t. m. pri Jebračinu in Plankarju na Dolenjski cesti v Ljubljani. — Umrl je v Zatičini 78letni Andrej Pajk, sin slavnega ruskega vojaka Pajka. — Pred ljubljanskim porotnim sodiščem je stala 32letna služkinja

Marija Darović, ker je zapeljala 10letno Lenico Marchotti, hčerko usnjarija v Ljubljani, da je svojim starišem izmaknila vsega vkup kakih 4000 kron in jih njej izročila. Darović je bila obsojena na dva in pol leta težke ječe. — Umrla je v Gorici baronica Ana Löhneysen in zapustila za zapuščene otroke 200.000 K. — Po Goriškem je razmeščenega mnogo vojaštva; za poveljnika novoustanovljene infanterijske brigade v Tolminu je imenovan polkovnik G. pl. Malzer. Nad Gorico pogosto manevrirajo vojaški zrakoplovi, ki so namesčeni na Rojcah. — Kmetijsko razstavo na Dunaju priredi prih. leto nižjeavstrijska kmetijska družba. — Dva nevarna tulca sta se pojavila v Litiji; pri ravnateljstvu predilnice sta bila s strelji pregnana, ko sta vdrla v stanovanje, gostilničarko Beranič pa sta zjutraj, ko je njen mož odšel na delo, napadla v postelji, jo zvezala in ji zamahala usta ter odnesla 425 kron denarja. — Za četrt milijona frankov dragocenosti je bilo med vožnjo iz Pariza na Dunaj na železnici ukradenih juvelirju Leviju. — Na Portugalskem je protestiral pri vladi angleški poslanik, ker se drže politični obtoženci v ječah, v katerih stoji voda in blato čevelj visoko; tudi hrana je neuzitna. Potem pa s svobodomiselnimi govore o srednjem veku! — Za poveljnika c. kr. domobranske orožarne na Dunaju je imenovan naš rojak major Fridolin Kavčič. — V Zedinjenih državah je predložen zakon, da se analfabetom ondi zabrani naselitev. — V bolniški odbor ljubljanske tobačne tovarne so bili izvoljeni vsi naši kandidati, socialnodemokratska lista je propadla. — Pri občinskih volitvah v Novi vasi pri Rakeku je slajno zmagala S. L. S. — Umrl je na Brezjah 79letni Jožef Finžgar. — Razstavo perutnine in malih domačih živali priredi »Osred. perut. zadruga v Ljubljani od 30. marca do 1. aprila na vrtu hotela »Union«. — V norišnici na Studencu je umrl ljubljanski zlatar J. Meisetz. — Izlaganje in prodajanje slabega berila in nenravnih razglednic je finančno ministrstvo za vse trafike prepovedalo.

Godovi prihodnjega tedna:

3. nedelja, 2. postna, Kunigunda.
4. ponedeljek, Kazimir, spozn.
5. torek, Evzebij, spozn.
6. sredo, Fridolin, opat.
7. četrtek, Tomaž Akvin.
8. petek, Janez od Boga.
9. sobota, Františka R.

Shod goriških zaupnikov.

Gorica, 2. marca.

Pozdrav štajerskega voditelja.

Nato pozdravi navzoče dr. Korošec:

Kadar prihajamo na jug, nas vsakdo vpraša, ali še živimo, mi s štajerske in Koroške. Vsakdo misli, da umiramo tam gori. Slabi smo res, a ne radi uboštva, ampak radi tega, ker se moramo bojevati s svojimi nasprotniki. Nismo pa ubogi na žilavem življenju, naš narod je poln nad, upov in vere v bodočnost. Vaš pesnik Simon Gregorčič je pel pesem o združenji Sloveniji. Ta Slovenija se zdaj oživlja, vedite, da na

tega se manka! Zdej grem pa prec najnga in ga um tku spucu, de se u kar svetu. Le čak jest t um že pukažu! Uzeu sm klubuk, zrnuu mlekarca vn pr urateh in letu nad placrespehtarja.

»Kua s ga pa zdej začeu špilat! A mišleš, de se uma Iblančani mogli res zavle tebe udvadet frustkat?« sm ga nahrulu, ke sm ga dubu na dunisk šrang, glih ke je žlampou mlek iz ene plehaste pusode, mlekarca je pa zraven stala in gervrnala, de ji u vs mlek spiu.

»O, sudrus, Pepe! Kua je pa tebe sm prnesl? A te tud žeja ket mene?« udguvuru m je frajndlih placrespehtar in pumulu mlekarca na pu prazna kan-gla nazaj. »No, zdej pa le pejte use u božim imen; za dons sm s že za sila žeja pugasu!« zašafu je mlekarcam, ke ih je še eneh dvejset čakal iz vužičkem na cest, de b pršle na vrsta.

»No, kua je pa scer kej nouga, Pepe?« ubrnu se je spet preke men in m pumulu roka.

»Tu je ta nar nuvejš, de s ti Iblančane ub frustek spravu.«

»Eh, prava reč, če ste enkat brez frustka! Sej jest sm tud unkat, ke sma mel vulitve za kmetiska družba, ustou brez gablfuška čist pu nadoužnem. Ze pred saba sm mou krugla pera dol per Križ, in tku lepu iz kupčkam je biu natlačen, de sm se kar ublizvou; pa t začneja kar naenkat en kmeti tam pr en miz upit »žiuja Sluvsenka Ludska Stranka« in pestit sm mogu use skp u štih, pa ja vn pupihat.«

»Tu je toja reč, če t je Sluvsenka Ludska Stranka apetit du pera pufederbala. Jest b pa rad dons zjutri kufe piu, pa mleka nism mou, ke s ga že ti na šrang pužlampou.«

»Viš, Pepe, tu je pa tud moja reč!«

»Nej le bo; al kuku pa pridema mi du tega, deb mogli bt mi zavle toje žeje brez kufeta?«

»Le putrp, use t um puvedu. Viš, tacga mačka mam dons, de ni za puvedat. Pa ne muraličnga mačka, kokr ga mam punavad skorri usak dan, ampak prou ta prauga mačka, ke žeja dela. In dons zjutri, ke sm se zbudu, začutu sm u goutance taka suša, kokr prejšne čase, tekat ke še nism biu placrespehtar, tkula preke konc mesca u varžet. Strašna suša in žejal me je, kokr urana u uručin —«

»Pa b s ga prvošu en pulitru, pa b blu use dobr. A s mogu mt glih mlek?«

»Stoj, Pepe! Vin preveč kušta, mleka pa se lohka ket placrespehtar napijem zastonj, kulkr s ga čm. Pa še neki druga je tle zadi. Enkat me je glih tku žejal, kokr dons. Sedel sma pr ta »krvaumo mašetne« u ekstra sob in tku sm ga žehtu, de sm kar švicu zraven. Ke sm ga mou že enkat pušten pud kapa, m pa kar naenkat u glava pade, de b biu jest kokr nalaš za kašnga puslanca in ustou sm, prjeu se za miza, de nism umahnu pud miza in proglasu sojem prjatlem soja kandidatura za deželz zbor. Tekat je stopu h

men dohtar Uražen in m pušeptou na ušesa: »Dolfe, za žeja je ta nar bulš mlek!« In te besede dohtar Uražmuve sa m dons padle u glava, de je za moja žeja bulš mlek, kokr pa vin in šou sm s na šranga žeja gasit.«

»Pa veš, Dolfe, de je tu umazan ud tebe —«

»Za kua u umazan? A misleš, de mam kej prefita pr tem? Prou nč! Pu-glej! Recima, de sm spiu tlela za ene dva guldinarka mleka; zdej pa puglej moja vestnja kuku je ud mleka pufleka-na; in za vestja sm dau sedem guldi-narju in mlečnat flek se na sprauja vn, tku de je vestja čist za nč. No, zdej pa prerajti, če sm kej na prefit. Še škoda mam zraven — — —«

»Prou je, za kua s pa tku pužre-šen — — —«

»Kar mouč, pa tih bod! Jest sm ib-lansk placrespehtar in moja doužnost je saj usake pu leta mlekarcam iz ib-lanske ukolce zatu, ke sa klerekalne, neki mleka uničt. Prejšne čase sm jm ga u kanale zluu in iz tem pudgane fu-tru; udkar sa m pa pudgane duma en par čist novoh štefletnu pužrle, sm se pa zagvišu, de na dubeja nubene kaple mleka več ud mene, pa če tud ud lakat pukrepa. In ke me je še dohtar Ura-žen nasvetvou, de je za moja žeja bl prmerne pijača mlek kokr pa vin, holt mlek mlekarcam sam pupijem, ke ena štrafenga more pa tud bt zajne.«

»Pa s zdej kej bl pameten, udkar piješ mlek za žeja, kokr s biu preh?«

»Du zdej se še nč na puzna; al iz

časama, mislem u že bulš; sej dohtar Uražen more tku ket dohtar, že vedet.«

»Čak no, kua sm te tou še prašat! Ja, kuku pa je iz kmetiska družba? Neki sm slišu, de sa te vn šprical.«

»Sej sa me tud; pa na vem za kua! Rekl sa: »kmetiska družba kmetm«; pa sa me vn lifral. Zdej pa mene pu-glej, če se m ni krivica zgudila. Al je še kašn kmet, več kmet, ket sm jest. Puglej me ud kere plati čš, pa morš vi-det, de sm kmet. Kua pa tala holbce-linder; tu še ni nuben dukaz, de nism kmet. Viš, pa sa me le lifral. Ki je tuki pravica, Pepe puvej, ki je tuki pra-vica?«

»Čak no, nej te še jest dobr ugle-dam, če s res kmet,« in trikat sm ga zasuku naukul, gledu pud noge, gledu u glava, pa zmeri, tu morm prznat, je ustou placrespehtar kmet.

»No, kua prauš ti na tu?«

»I, kua čm rečt; kmet s res, skuz in skuz s kmet. De sa te pa use glih iz kmetiske družbe vn lifral, s zavle tga na morm drgač mislt, kokr, de morš bt preveč sitn kmet, al pa preza — — —«

»Holt! Tega pa nekar na izgovor! Sej me maja še tku usi za Pepča, za kua b se pustu pol še ud tebe zmerjat, ke s vnder moj ta nar bulš prjatu. Lej druh me scer na uku spuštujeja, m delaja kuplemente in me pousod tešeja naprej; u varžet m pa fige muleja in vice iz mene zbijaja; prou pu pravic m puveš u ksiht kar m gre sam ti

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

mejah ne umiramo, ampak živimo in čutimo in delamo z vami, vsi enega duha ene misli. (Viharno odobravanje.)
Nato sledi

pozdrav dr. Kreka,

ki je viharno pozdravljen:

Jaz sem že večkrat na tem mestu govoril, radi tega ne bom nič pozdravljal in se zahvaljeval. Povem vam le, da sem vesel duha edinosti, ki vlada med vami. Dovolite, da vam še nekaj povem. Vsaka politika in javna organizacija se drži samo na en način trajno: Ako si ohrani bojnega duha in ga vedno kaže. Tudi stranke se ne drže s tem, da veliko dosežejo; tudi vi ostanete le, če ohranite bojevitost proti liberalcem in drugim sovražnikom. V tem tiči vir edinosti. Brezpogojen boj proti vsemu, kar je proti blagru ljudstva! Zato drugega ne želimo, kakor da se nasrčete bojnega duha in da iz ljubezni do svojega ljudstva in do stranke greste v boj! (Zivahno odobravanje.)

Nato je načelnik dr. Gregorčič zaključil krasno uspeli shod, ki so se ga udeležili tudi vsi deželni poslanci.

Gospodarstvo.

Sklep gospodinjstva tečaja v Radoljici.

V torek, dne 27. februarja se je v Radoljici zaključil gospodinjstveni tečaj, ki ga je na posredovanje katoliškega političnega društva dovolil deželni odbor kranjski. Sklepno slovesnost je počastila s svojo navzočnostjo prebaga, gospa soproga deželnega glavarja, udeležili so se izpita deželni odborniki dr. I. Zajec, c. kr. okr. glavar J. Župnek s komisarjem E. Kordinom, preč. gosp. kanonik in dekan J. Novak, c. kr. deželni sodni svetnik Regally, mestni župan Roblek, poslanca Piber in Pogačnik, nadučitelj J. Slapšak i. dr. Skušnja, je pokazala naravnost krasne uspehe, ki delajo čast vzorni voditeljici g. Emi Peče ter učiteljskemu osebju. Ti uspehi so priča, da se je vseh osem tednov porabilo nad vse dobro, priča pa tudi, s kako vnemo in pazljivostjo so se dekleta udeleževala predavanj. — Po skupnem obedu, ki se je vršil v šolskih prostorih, se je vršilo prigrizno slovo in zahvala gojenk voditeljici. Izročile so šopek g. soprogi deželnega glavarja in g. Peče ter dragocen spominek voditeljici ter gospici Eisenhart, ki jo je s trudoljubnostjo podpirala tekmo tečaja. Še so zapela dekleta nekaj ljubkih pesmic, nakar so se vsi udeleženci te slovesnosti dali slikati, da poneso dekleta s seboj viden spomin na I. gospodinjstveni tečaj v radoljiškem okraju, spomin pa tudi na vse one, ki so izposlovali dekletom priliko izobraziti se za vrle slovenske gospodinje. — Ker se je za ta prvi tečaj priglasilo zelo veliko prosilk, se prične dne 5. t. m. II. tečaj, da se tudi drugim odpre pot do prave gospodinjstvene izobrazbe.

Tridnevni kmetijski tečaj. Deželni odbor je priredil tridnevni kmetijski tečaj v Dobrniču na Dolenjskem. Predavalo je šest predavateljev. Obisk je bil jako poveljen. V nedeljo popoldne je došlo k predavanju nad 500 oseb, ko se je zvedelo, da obišče tečaj tudi naš neumorni poslanec dr. Lampe, tako, da je moral predavatelj cesarski svetnik Pirca s to ogromno množico zapustiti sicer prostorno staro šolo in predavati pred župniščem. Uspehi tega krasno uspelega tečaja bodo zatrdno veliki, ker zanimanje za izboljšanje vseh kmetijskih panog narašča vedno. Kmetijska podružnica se je ustanovila takoj po predavanju cesarskega svetnika Pirca.

Štajerske novice.

§ Popolnoma resnično. »Pädagogische Zeitschrift«, ki izhaja v Gradcu, je prinesla članek, v katerem izrecno trdi, da so delovanje deželnega zbora onemogočili tokrat samo Wastian, Ornig, Neger, Foest in Seidler, ki so nasproti slovenskim zahtevam (glede šole, regulacij rek, cest, železnice itd.) pretili z obstrukcijo. Omenjeni list pa tudi pošteno okrači vso nemško večino ter pravi: »Večina, ki se raje ozira na muhe petih gospodov, kakor pa na najvažnejše zadeve dežele in njenega ljudstva, igra vendar zelo nečastno vlogo.«

§ Vzorno nemško gospodarstvo. Pri neki posojilnici v Schödru na Gor. Štajerskem manjka v blagajni nad 40 tisoč kron. Poneverjalo se je, kakor je dognala preiskava, že od leta 1906 sem. Zveza štajerskih nemških posojilnic, pri kateri so tudi nekatere slovenske,

pa vključ večkratni reviziji ni poprej odkrila denarnega primanjkljaja. »Štajercu« bi priporočali, da razloži svojim, kako »vzorno« se gospodari v nekaterih nemških denarnih zavodih. Pa on tega ne bo storil, ker je edina sveta dolžnost njegova, zabavljati čez vse, kar je slovensko.

§ »Štajerc« glavni urednik obsojen! Iz Ptujja nam poročajo: »Štajerc« glavni urednik Slawitsch, je bil te dni obsojen v Mariboru na 600 K globe. Vinotržec Fürst, Ornigov nasprotnik je dobil pred kratkim jako razgaljeno pismo s prav štajercijanskimi »ljubeznjivostmi« brez podpisa. Možno pa je pisano malo bolj natanko pogledal in spoznal, da je to Slawitscheva pisava. Pri ptujski sodniški je bil Slawitsch oproščen, v Mariboru pa obsojen na 600 K. Bog že skrbi, da drevesa ne rastejo v nebesa!

§ Pri občinskih volitvah na Frankolovem je zmagala S. K. Z. v III. in II. razredu; v I. razredu pa 1 štajercijanec in 3 kandidati liberalne stranke.

§ Občinske volitve v občini Marija-Gradec pri Laškem trgu se vršijo dne 13. marca za III. razred, 14. marca pa za II. in I. razred. Zmaga S. K. Z. je sicer zagotovljena, vendar je želeli, da se volilci v velikem številu udeležijo volitve.

§ Porod na smrtni postelji. Na Gor. Štajerskem je povozil graški osebni vlak ženo delavca Scheibeta ter jo grozovito razmesaril. Ko se je borila s smrtjo, je povila dete, ki je popolnoma zdravo.

§ Zloben mož. Pred kratkim sta prišla posestnik Martin Habjančič in njegova žena Jožefa od neke zabave domu. Začela sta se prepirati in po stari navadi metati hišno orodje eden v drugega. Končno je mož pograbil gorečo svetilko ter jo ženi vrget v glavo, da se je svetilka razbila. Žena je bila takoj vsa v plamenju. Dobila je težke opekline posebno na glavi in rokah.

§ To so mojstri. Iz Wilhelmsburga na Zg. Štajerskem poročajo: Včeraj je poslal dimnikarski mojster Dubskij svojega pomočnika na deželo ometat; pomočnik pride v bližnjo vas Greibach k nekemu kmetu po domače Luegerju, da omete dimnik in pravi naj mu prinesejo slame, da ga bo kar izžgal. Potem slamo poskropi s petrolejem, jo zabaše v dimnik, zažge ter reče ljudem, naj gredo gledat, če je že plamen skozi prodrl; ko pridejo ven, je bila slamnata streha že vsa v ognju in upepelila celo poslopje. Pred nekaj leti je neki prebrisanelec kupil to posestvo od Luegerja za 16.000 gld. iz gozda izsekal za 10.000 gld. in potem Luegerju prodal zopet posestvo nazaj za 20 tisoč goldinarjev.

§ Ptujski Nemci so si od zadnjih državnozborskih volitev še vedno med seboj pošteno v lasih. Očitajo si vse mogoče nečedne stvari. »Štajerc«, ki sedi ob viru vseh teh velikih pregreh, pa molči, kakor grob. Naj posveti enkrat v to nemško družbo, tukaj bo našel več nerada in nesnage, nego jih je vsa leta dosedaj iztaknil po svojih pravaških in klerikalnih pohodih. V Ptujju je med Nemci veliko smrada, a »Štajerc« mora vse tiho in molče prenašati, ker se je v tem smradu rodil in živi.

§ »Štajerc« je dobil bratca, nemško pisan list, izhajajoč v Ptujju. List se imenuje »Michl«. Ta list je še mnogo bolj neumen, nego »Štajerc«. Tako ima sedaj Ptuj dva beba, dva brata, oba oblača in vzgojuje naš prijatelj Karl Linhart.

§ Državno subvencijo je dovolilo ministrstvo za uk in bogočastje v znesku 1500 K za popravo razvalin celjskega Starega gradu.

§ Mrvega so našli v mlaki kraj ceste na Kogu pri Središču viničarja Tomaža Ivanoša. Vsa znamenja kažejo, da ni sam utonil, ampak da je mogoče, da ga je kdo umoril in vrget v mlako. Vendar pa ni nikakih prič.

§ Žena 30 let popolnoma slepa — spregledala. »Sl. Gospodar« poroča iz Kapele: V Radenskem vrhu je pred kratkim spregledala žena, mati gosp. Vogrinca, nadučitelja pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah, Roja je bila 30 let popolnoma slepa. Nepopisno veselje, katero uživa cela rodbina, je res veliko, a največje pa za 76letno Marijo Vogrinca, katera pri spregledu ni poznala skoro nikogar svoje rodbine.

§ Prestana operacija. Pretekli ponedeljek je bil v Gradcu pri usmiljenih bratih operiran gospod Janko Munda, župnik pri Sv. Joštu na Kozjaku. Operacija se je posrečila.

§ Limanice za slovenske delavce. Iz Celja: Nemci so osnovali za svoje delavce takozvano »Zvezo nemških delavcev v Celju«. Zanimivo je, da se je na zadnji občni zbor te zveze vabilo tudi slovenske delavce s pretezo, da dobijo podporo. Vse pa je le samo vo-

da. Slovenci, le v slovenska katoliška društva. Saj imamo v Celju čelo vrste naših društev, ki rada sprejemajo v svojo sredo nove člane.

§ Imeniten lovec v Šoštanju. Iz Šoštanja nam poročajo: Konjederec iz Topolšice in šoštanjski kazenski sodnik Sellyey sta menjala s službo. V nedeljo, dne 25. t. m. o mraku je padel v Šoštanju na živahni ulici star konj v jarek. Nabralo se je kmalu okrog ključeta do 50 ljudi, nakar so konja izvlekli iz jarka in ga je konjederec s sekuro ubil. Čez nekaj časa mu je še neki hlapec spustil kri, a kakih dvajset minut pozneje jo primaha sodnik Sellyey z bridko puško. Ker se je vračal z lova brez vsakega repa divjačine, zahotelo se mu je pokazati na javni, živahni ulici svoj lovski talent. »March weg, marsch weg! Ich werde schießen«, je vpil nad zbrano množico, kljub temu, da mu je konjederec rekel: »schon vor 14 Tagen gefallen«, mu je sodnik vendar hotel še enkrat z revolverjem upihiti življenje, pomeril je na konja in zadel — kamen ob jarku. Kroglja je odfrčala tik otrok. Zahtevamo od žandarmerije, da preišče ta dogodek. (Prič je mnogo.) Strel na živahni ulici v mestu vpricho množice ljudi in otrok menda ni dovoljen in tudi, če strelja sodnik Sellyey! Sellyey je izvlekel še frankfurtarske vžigalice in posvetil rajnemu konju, se pogladil po gladkobriči bradi in zmagovalno pohvalil svoj strel: »Hab ich ihn aber gut getroffen!« Videl pa ni učinka svojega strela, ampak le rano konjederečeve sekire. Ljudje so se posmehovali. Najprej ga pobije konjederec, čez pol ure ga zakolje hlapec, čez pol ure pa ga ustrelj sodnik. Zdaj še komisije ne bo treba, ker jo je kar sodnik opravil! Kak ugled da ima po takih dogodkih sodnik, bo pač vsakemu umljivo. Zato proč s kazenskim sodnikom Sellyejem!

§ Sv. Trojica v Haložah. — Napredno gospodarstvo. »Štajerc« čuti večkrat potrebo, da se tudi v take reči vtika, katere ga čisto nič ne brigajo. Zategadelj pa je tudi napredno zmagal pri tukajšnjih občinskih volitvah po svojem proslavljal. Da je tudi trojičnik gospodom v svoji naprednjaški jezi brco dal, kakor oni osel, ki je še napol mrtvega leva z nogo brcnil, da bi se nad njim maščeval, je samoobsebi umevno. Bolje pa bi bilo, da bi o tej zmagi molčal, ker tukaj o hvalisanem naprednjaštvu, razun rastočih dolgov, nič ne čutimo, nasprotno vlada strašno nazadnjaštvo, to pa posebno glede občinskih cest, katere so v takem stanju, da se Bog usmili. Poglejmo si ceste, ki vodi do farne cerkve! Je to cesta? Ne, to je mlakuža in nima primere v celih Haložah. Blato je tako, da voz do osi v njem obtiči in se uboga živina strašno muči. Nad tisoče ljudi hodi po tej cesti v cerkev, nosijo mrljice na pokopališče, in ker po takem blatni ne morejo hoditi, hodijo po njivah in travnikih in delajo škodo. Seve, tukaj se ne vozijo ptujski naprednjaški gospodje, zategadelj pa se tudi za to cesto nič ne brigajo. Tam, kjer imajo Steudte, Osterberger, Sima, Rebeliš i. dr. svoje gorice, tam se je napravila na občinske stroške lepa nova cesta, tukaj pa, kjer vozi haloški trpin in uboga para, pa se naprednjaki nič ne zmenijo. In ono cesto v Gruskovje, kjer ima Ornig in Blanke gorice, je dal okrajni zastop l. 1910. 220 K podpore (glej proračun za leto 1910.), a za to cesto niti počenega groša ne. Tukaj glej dragi Haložan, kako naprednjaki zate skrbijo. Zdrami se in izpreglej in videl boš, da naprednjaki ni tvoj prijatelj. Tedaj proč z njimi! Pri bodočih volitvah se otresi naprednjaških verig. Ti pa dragi »Štajerc«, ki imaš za ljubega kmeta samo prazne besede, dejanj pa nič, pridi sedaj v Haloze in vtakni svoj nos in dolgi jezik v to haloško blato in se nazlempaj tega haloškega blata (ne vina), in uverjeni smo, da ne boš nikdar več naprednega gospodarstva hvalil. O tej cesti bomo še govorili na višjem mestu.

Razveljavljene občinske volitve v Krškem.

Krško, 2. marca.

Zadnje občinske volitve so dale zadnjič liberalcem priliko, da so pokazali svoje sleparsko nasilje. Policaji so morali poleg glasovnic raznašati cele skladovnice liberalnih plakatov, pa vse je bilo zastoj. Leskovski konjederec Fr. Znidarski in Fr. Arh sta dobila od občine izkaznice in glasovnice, da bi jih dostavljala po polju. Pa kaj sta storila? Imela sta s sabo štampljo in sta kar sproti pritiskala liberalne kandidate na glasovnice, in sicer brez vednosti volilcev! Tako sta storila pri kovaču Jožefu Simončiču, pri cestarju Martinu Mlakarju v Leskovcu in še v mnogih drugih slučajih. Če sta pa slutila, da je volilec S. L. S., mu nista hotela izročiti izkaznic in glasovnic, tako Jožefi Robave iz Leskovca, večini posestnikov iz Vel. Podloga itd. Pa ni čuda. Saj še župan sam ni hotel dati volilnih listin

Janezu Arhu iz Kobil, ki jih je zahteval, na postavno izpolnjeno pooblastilo za vas Kobile! Zupan se je bahato odrezal: »Za vasi voliti je moja stara pravica!« In res je brez vsakega pooblastila volil za trinajst vasi na volišču v šoli. Z ozirom na tolike nepostavnosti od strani župana in njegovih odbornikov, zlasti pa z ozirom na to, da se županstvo prav nič ne zmeni za vladni odlok glede novih volitev, odločno zahtevamo, da vlada pošlje gerenta ali pa sama izvede nove volitve! To je odločna in soglasna zahteva vseh tistih volilcev, ki so že prvič sijajno porazili magnatsko klico! Za nove občinske volitve v Krškem liberalci nimajo druge pomoči kakor laži. Zdaj lažejo in begajo ljudi, da smo se zedinili in da bomo to pot vsi skupaj volili ene in iste moše. Smo prvič kmetje sami zmagali, homo drugič še sijajnejše. In tega se liberalci silno boje. Saj bo prišlo veliko njihovih goljufij na dan, zlasti tisto, kam je šlo več tisoč kron, katere so prejeli od pokojne gospe Hočevanjeve, a zdaj ni o njih ne duha ne sluha!

Razne stvari.

Avlitični polet z bombami. Italijanski avliti Giuseppe Rossi, ki se udeležuje italijansko-turške vojne, je nedavno manevriral s svojim letalnim strojem nad turškim taborom v Tobrukku. O tem nevarnosti polnem poletu piše v nekem zasebnem pismu sledeče: »Včeraj zjutraj sem se dvignil s svojim stotnikom v zrak, da poletiva k 80 km oddaljenemu sovražnemu taboru, kjer sva hotela preizkusiti neko novo bombo. Vspel sem se takoj v višino 600 m. Komaj po dveh kilometrih sva čula nekaj strelav iz pušk, za katere pa se nisva zmenila. Po nadaljnjih 15 km, ko sva drsela preko prvih arabskih šotorov, je postajalo streljanje iz pušk jačje; dal sem znamenje stotniku, ki je sedel za menoj, naj ima bombo pripravljeno. Par sto metrov dalje sem mu dal znamenje, naj bombo zažene. Zavil sem takoj na levo, da bi mogla opazovati učinek bombe in videl sem tudi neposredno nato, kako se je dvignil naenkrat velik oblak dima, med tem ko se kamele in konji prestrašeni divjali na vse strani. Bil je krasen pogled: bomba je učinkovala. Toda to veselo čustvo ni trpelo dolgo, streljanje je postajalo tako močno, da bi celo pogumnemu človeku vzbujalo pomisleke. Ko sem ravnokar spremenil smer, sem čutil, kako je zadela letalni stroj ena krogla. Skušal sem, dvigniti se višje, a se mi ni posrečilo. Medtem, ko sem plul nad levim krilom tabora, sem začul za seboj glas poveljnika Montu, ki mi je zaklical, da je ranjen. Hotel sem se na svojem sedežu obrniti nekoliko na stran, da bi se mogel ozreti na stotnika, toda motor mi ni pustil nobenega časa: naenkrat je stal tiho. Nehote sem pripravil aparat k drčalnemu poletu, toda skoro v istem trenutku je pričel motor zopet delovati. Ko smo se zopet dvignili za par metrov, za katere smo padli, sem čutil, kako ste nadaljni dve krogli zadeli stroj. Motor ni več deloval kot spočetka, vsake pol minute so nastajali sumljivi šumi, pri tem je postajal veter močnejši in da pridem nazaj, sem moral pluti proti njemu. Preklicani Arabci pri tem niso niti za en trenutek prenehali s streljanjem. Bil je malo razveseljiv pogled: spodaj se je zbralo 2000 in še več Arabcev, ki so kar tekmovali s streljanjem na nas. Jaz sem se zibal v višini, veter me je metal semtertja z motorjem, ki je bil že pokvarjen ter sem se moral bat,

Otrokom najboljše!

To je in ostane:

Kathreinerjeva

Kneipova

sladna kava.

Kathreinerjeva krapa male in povzročuje, da mleko pija, kjer bi se samo upiralo.

Kathreinerjeva prinese otrokom hišo

da je poveljnik za menoj smrtno ranjen, da se ne bo mogel več obvladati in da bi s kakim napačnim gibom popospešil padec. Preleteti morava še 25 kilometrov. Končno postaja streljanje slabše, 25 km, ki naju je ločilo od hangarja, so hitro prepluti in komaj po enurni odsotnosti sem se srečno spustil na tla. Hvala Bogu, stotnik ni bil nevarno ranjen, kroglica je pri svojem udarcu oslabela, zadela je namreč na železno sedalo. Dve kroglici ste predrl propeler in jaz ne umem, kako da se ni razbil. — S tem drznim poletom, prvim, s katerim se je doseglo zanesljive vesti in uspehe z metanjem bomb, je dospelo že dalje časa razpravljano vprašanje o uporabi letalnega stroja kot bojno sredstvo v vojni do popolne aktualnosti. Vojske bodo morale v bodoče na vsak način računati z letalnimi stroji.

Stavkujoče neveste. Kakor poročajo iz Sokačeva, neke vasi s pretežno večino židovskega prebivalstva v guberniji Varšava, je tamošnji rabinček prepovedal po porokah vsako zabavo, zlasti pa ples. Deputacija večih deklet je šla k rabinu ter zahtevala, da prekliče svojo prepoved. Ker se pa rabinček ni hotel udati, so sklenile vaše neveste, da se ne poroče prej, dokler rabin ne prekliče prepovedi. Od tega časa je prešlo že dva meseca in v Sokačevu še ni bilo nobene poroke.

Nova kitajska narodna himna. Kitajski republikanci so sprejeli novo narodno himno, ki se glasi približno takole: »Oj svoboda, ti največja dobrota neba! Zedinjena z mirom boš izvršila na zemlji deset tisoč novih čudes. Resna si kakor duh in močna ko orjak, ki sega do neba; oblaki so tvoj voz in vetrovi tvoja ladja. Pridi in vladaj zemljo! V našo temno jamo robstva pošlji svetel žarek solnca. O bela Evropa, ti si ljubljena neba! V izobilju imaš kruha in vina. Jaz ljubim svobodo, kakor mož svojo ženo. V dnevu mojih misli in v noči mojih sanj vidim bedo moje domovine in ne morem doseči svobode. Oh, moji bratje so zatirani! — Veter je mil, rožno sije zora, cvetje dehti; vsi ljudje postanejo kralji!«

Mrtve oživljajo. Ameriški listi poročajo iz Čikage: Zdravniška veda more znamenovati zopet nov uspeh z iznajdbo nekega čikaškega kirurga. Iznajdba je omogočila trem čikaškim zdravnikom, da so ohranili neko mlado dekle, po imenu Florence Woodman, ki je veljala že za »popolnoma mrtvo«, še nadaljnjih 29 ur pri življenju. Iznajdba dr. Harry A. Richterja z Northwestern Medical College obstoji iz nekakšne sesalke. Operativnim potom so jo nastavili pri gospi Woodman. Mlado dekle je že nehalo dihati. Kri je izginila iz lic in ustnic. Kakor hitro pa je začel aparat delovati, je bilo poglano dovolj krvi skozi žile dekleta in privedlo do pravilnega dihanja. 29 ur dolgo so trajali poizkusi. Šele potem je izvojevala smrt zmago nad človeškim umom.

100letnica Nizozemske. Leta 1913. bo Holandija slavila stoletnico svojega obstanka kot kraljevina. Ob tej priliki bo vsako holandsko mesto priredilo svojo značilno razstavo: Haarlem svoje cvetje, Delft in Gouda keramiko in steklarstvo, Rotterdam promet po suhem in po morju, Utrecht in Middelburg retrospektiv. razstavo, Leeuwarden narodno umetnost, Herzogenbusch cerkveno umetnost, Arnheim, Nymwegen šport, Zaudam industrijo. Na črti prestolnice Amsterdama še niso znani; gotovo je le toliko, da je želja mestnega zastopstva in vsega ljudstva, da bi se ob tej priliki mestni občini vrnila staroslavna mestna hiša, najlepši biser nizozemske arhitekture iz 17. stoletja, ki jo je zamislil Jakob pl. Kampons. To palačo je mestu vzel kralj Louis Napoleon in je do današnjega dne ostala dom nizozemskih vladarjev. S prizidavanjem in prezidavanjem je staroslavna stavba mnogo izgubila na svoji lepoti in Amsterdamci nameravajo vse pritlikline podreti in ji vrniti njen prvoten sijaj. Seveda pa morajo palačo predvsem nazaj dobiti; upajo, da bo kraljica Viljemina s tem darom ovenčala stoletni jubilej.

Duh, vzrok ločitve zakona. V New Yorku se je dogodila povsem originalna ločitev zakona. Sodišče se je moralo boriti s procesom zakonskih Mann, ki sta zahtevala ločitev zakona, ker se je vtikal mednje duh prvega moža gospe Mann in jima branil, živeti skupaj. Ga. Mann je pripovedovala, da je svojemu možu pred njegovo smrtjo obečala, da mu bo ostala vedno zvesta in da se ne bo nikdar več poročila. To obljubo pa je prekršila in stopila v drugi zakon. Od tega časa pa ni imela niti ene noči miru. Vsako noč se ji je namreč prikazal duh pokojnega moža ter jo mučil z nemim, a zelo pomembnim očitanjem. Potožila je vse to svojemu možu, ki pa ni mogel ničesar storiti proti tekmeču iz drugega sve-

ta. Ni ji torej ostalo drugega kot ločiti se od svojega moža. Ker je gosp. Mann potrdil izpovedbe svoje žene, je sodišče proglasilo zakon za neveljaven. Res originalno!

Sleparije v rusko-japonski vojski. Peterburg, 1. marca. Uradna preiskava je dognala, da znaša vsota proti vsem ukazom in potrebam izdanega denarja 100 milijonov rubljev, katere so spravili razni sleparji v uradnih suknjah v svoje žepe.

Zvit slepar. Dunaj, 1. marca. Vsi listi so prinesli pred par dnevi poročilo o nekem pariškem juvelirju Adalbert Löwiju, ki se je oglasil pri dunajski policiji in trdil, da ga je nekdo na vožnji iz Pariza med Solnogradom in Dunajem med tem ko je spal, okradel in mu bisere vzel. Včeraj je pa pariška tvrdka juvelov Ranker brzojavila dunajski policiji, da je vzel Löwi za 75.000 frankov biserov, da si je pa ta napad izmislil in bisere poneveril. Löwi je z Dunaja izginil z izgovorom, da je nekdo v njegovi družini obolež.

Čenstohovski menihi pred sodiščem. Poročali smo že o procesu proti menihom pavlanskega samostana Čenstohov na Ruskem Poljskem. O izidu tega procesa bomo pravočasno poročali. V krakovskih političnih listih se pa zatrjuje sedaj, da ta proces pred okrožnim sodiščem v Petrikovu ni ničesar drugega kot justična komedija ruske uprave. Ruski tajni policiji, obrani, je bilo svoječasno mnogo na tem ležeče, da bi izvohunila notranje razmere neljubega ji katoliškega samostana, da bi se zaneslo vanj zadosti nemoralnega netiva in odkrilo »revolucijo«, ki se skriva za samostanskimi zidovi. In samo tako je bilo mogoče, da je bil glavni obtoženec Mačoh, preje popolnoma neznan občinski pisar, brez vsake predizobrazbe, vsled posredovanja ruskih oblasti sprejet v samostan in posvečen v mašnika. Kmalu je postalo jasno, da je bivši občinski pisar tudi zelo dober znanec z orožniškim podpolkovnikom Kronom, akoravno se je trudil na vse načine, da bi to prikril. Mačoh je tudi kljub strogim ruskim policijskim postavnim predpisom, veljavnim za katoliško duhovščino, izostajal po cele dneve neoviran iz samostana, ne da bi se kdaj zmenil za te predpise. Njegovo pustolovsko življenje je vplivalo tudi pogubno na dva ali tri druge menihe, tako da je bil prior prisiljen, poročati o tem predpostavljanim cerkvenim oblastem. Cerkvenim odredbam pa so se upirale ruske nadzorne oblasti, nasprotno pa naj bi se kolikor mogoče kmalu odkrilo »revolucijsko gnezdo« v samostanu. Bratranec glavnega obtoženca, Vaclavu Mačoh, je bila poverjena naloga, spraviti v samostan ponarejene cerkvene predpise in enake sumljive dokumente. V zadnjem trenutku je pa bil Mačoh aretovan in obtožen zločina, o katerem smo že poročali. Ako so te poljske vesti resnične, proces pred ruskim sodiščem ne bo spravil resnice na dan. Težko bo napraviti si resnično sliko o dogodkih v Čenstohovu.

Iz Hrvaške.

Srbi medseboj. »Srbobran« polemizira z glasilom srbskih radikalcev »Zastavo«, da so pristaši te stranke preveč vladni. Pravi, da medtem ko so vse stranke proti vladi, pomagajo Srbi s svojimi glasovi pri vsakih volitvah vladi do zmage v odločujočih okrajih. Kakor je torej razvideti niso samo bosenski Srbi za madžaronsko vladno, ampak tudi oni iz Banovine.

Občinske volitve v Mitrovici. Pri občinskih volitvah v Mitrovici, kjer so bili dosedaj Srbi in vladinovci absolutni gospodarji je zmagala hrvaška opozicija s polovico občinskih svetnikov.

Shodi v Hrvaški. Za prihodnje volitve, ki pa še niso razpisane, so pričele politične stranke sklicevati shode. Vse stranke so dosedaj na isti dan sklicale shod v Varaždinu, Brodu na Savi in v Vinkovcih. Precej shodov je že prepovedanih, zlasti v zlatarskem okraju.

Stavka gimnazijcev v Karlovcu. Karlovski srednješolci so v četrtek vsled napačne vesti, da je umrl Šahinagić proglasili enodnevno stavko. Šli so v dolgem sprevodu skozi mesto. Aretiran je bil en dijak, ki se pa obhoda — ni udeležil, ampak le gledal pred hišo.

Prihod topničarjev v Zagreb. V sredo zvečer je došlo težko topništvo, ki bo nastavljeno v Zagrebu. Na kolidvoru je došlo sprejel poveljnik general Gerba.

Dijaška stavka na osječkih srednjih šolah. Na vseh osječkih srednjih šolah so v četrtek proglasili dijaki enodnevno stavko, ker se je razširila vest, da je umrl Šahinagić. Demonstrantom so se pridružili tudi bogoslovci. Seboj

so nosili hrvaško zastavo, katero je pa policija raztrgala in pohodila. Vsled tega so pričele v znak protesta dijaki — zbirati med občinstvom za »Hrvaško stražo«. Aretirani so štiri demonstranti.

Obsovaženi hrvaški bani. Kakor znano so Mažari pošiljali v Hrvaško bane za katere so vedeli, da so obsovaženi. Tako Hrvatje niso dovolili banu Balasu I. prehoda čez Dravo, Balas II., je prišel skrit v vozu sena v Zagreb, ban Haller je kar izginil neke noči, a Cuvaj...

POGAJANJA NA ČEŠKEM.

Iz Prage poročajo, da so se pri večerajšnji seji poročevalskega odseka razpravljale sporne točke deželnega reda. Kljub grožnjami čeških radikalcev se je doseglo zblizanje med obema nacionalnima strujama. O rezultatu večerajšnjih spravnih pogajanj se je takoj poročalo namestniku in ministrskemu predsedniku grofu Stürgkhu.

NOVI NAČELNIK POLJSKEGA KLUBA.

Na mesto Bilinskega, ki je postal skupni finančni minister, bo v prihodnjih dneh izvoljen nov načelnik Poljskega kluba. Te dni je zborovala demokratska frakcija Poljskega kluba in se je tega zborovanja udeležilo 15 poslancev, ki so sklenili soglasno, voliti za načelnika Poljskega kluba poslanca dr. Leo, župana krakovskega mesta.

Dr. Julij Leo, novi načelnik poljskega kluba.

Ker so tudi člani poljske ljudske stranke in konservativci za dr. Leona, bo gotovo izvoljen za klubovega načelnika. Dr. Leo, čegar sliko prinašamo, je v 51. letu starosti, župan Krakova, univerzitetni profesor, član državnega železniškega sveta in upravni svetnik galicijske industrijske banke. Dr. Leo je tudi velik prijatelj Slovencev, globoko v hvaležnem spominu nam je njegova prijaznost in gostoljubnost, s katero je lani obsipal slovensko deputacijo tukajšnjega društva prijateljev poljskega jezika, ki je lani pohitela v staroslavni Krakov.

SKUPNI ČEŠKI KLUB.

Parlamentarna komisija Češkega kluba je sklicana za v torek zvečer k seji, v kateri se bo razpravljalo o notranjih razmerah v klubu. Te razmere so se od jesenskega zasedanja državnega zbora, zlasti od glasovanja v proračunskem provizoriju, zelo poslabšale, ker je kljub klubovemu sklepu del kluba glasoval proti proračunskemu provizoriju. Ti so bili narodni socialisti in skupina Stransky-Masaryk. Ostale stranke nočejo, da bi se taki dogodki ponavljali, ravnotako pa tudi nočejo trpeti, da napadajo člani na javnih shodih klub, ne da bi počakali plenarne skupščine, in napovedujejo naprej, da bo klub nastopil proti gotovim predlogom. Ustvariti se hoče v klubu jasne razmere in omejiti nediscipliniranost. Enotni češki klub mora biti solidaren in resen ali pa ga sploh več ne bo. Tako pišejo mnogi češki listi.

OGRSKI PARLAMENT.

Včeraj se je v ogrski zbornici razvila zopet z ozirom na glasovanje o zaprosenih dopustih dolga debata o poslovniku, nakar je predsednik sejo prekinil in predlagal za današnjo sejo zbornice dnevni red, namreč nadaljevanje debate o poslovniku in debate o brambnem zakonu. Napram temu pa je stavil poslanec Geza Antal predlog, naj se brambna predloga kot važnejša zadeva da na prvo mesto dnevnega reda. Justhova stranka je bila seveda proti temu predlogu. Pri glasovanju o Antalovem predlogu je došlo do burnih prizorov, nakar je bil predlog sprejet in se je seja zaključila ob pol 3. uri.

KITAJSKA.

Iz Pekina poročajo, da so trajali včeraj boji med vstaki in lojalnimi četami ter ropanje po mestu cel dan. Deset roparjev so prijeli in ustrelili. Večina roparjev je zapustila mesto še pred večerom. Požare so zadušili; škoda znaša tri milijone funtov šterlingov. Lojalne čete patrolirajo po mestnih cestah.

ITALIJANSKO - TURŠKA VOJNA.

Dogodki v Tripolisu.

Iz Homsa poročajo, da so 27. februarja skušale italijanske bojne ladje izkrcati pred Zelletinu po dvehurnem bombardiranju 300 mož. Po hudem boju z Arabci pa so morali Italijani bežati nazaj v čolne. Italijani so izgubili 40 mrtvih in 67 ranjenih; 62 mož pa so Turki vjeli, med temi tudi nekega stotnika in poročnika. Turki so imeli 30 mrtvih in 56 ranjenecv.

Posredovanje velevlasti.

Poslaniki Rusije, Nemčije, Avstro-Ogrske in Francoske bodo povprašali pri italijanski vladi v Rimu, pod kakimi pogoji bi bila Italija pripravljena skleniti s Turki mir. Od izjave italijanske vlade je odvisno za nadaljne korake velevlasti v Carigradu. Ako se bosta glasila odgovora italijanske in turške vlade tako odklonjivo, kakor to napovedujejo nekateri listi v Rimu in Carigradu, bo seveda posredovanje velevlasti imelo malo uspeha.

Protest Tripolitancev.

V Carigradu bivajoči Tripolitanci so poslali osem turškim listom protest, v katerem izrekajo svoje obžalovanje o vesteh, da nameravajo velevlasti posredovati v prid Italije, ter pozivljajo vlado, naj odkloni vsako intervencijo ter odločno nadaljuje vojno in sklene mir le pod pogojem, da zapuste Italijani Tripolis.

Za varstvo Soluna.

Iz Soluna poročajo: Na zahtevo turške vlade je družba orientalskih železnic doslej okoli 500 praznih vagonov odpeljala iz kolidvora v Solunu v notranje železniške postaje. Vojaško zborni poveljstvo v Solunu je izdalo navodila za slučaj, ako bi italijansko brodogradje napadlo neutrnjena pristanišča v njegovem okrožju. Preskrbljeno je za pravočasno shranjenje arhivov, municije in vojnega materiala. Vojaške čete so pripravljene, da onemogočijo vsak poizkus Italijanov, izkrcati se.

Libanonski rodovi proti Italijanom.

Iz Beirut poročajo, da je šejk Dru-zov Omar Karam pisal turškemu guvernerju, da hočejo libanonski rodovi pozabiti na spor s Turki ter se boriti za izlam.

Vojni poročevalci.

Iz Rima poročajo: V Tripolisu bivajoči vojni poročevalci niso 28. februarja dogovorjeni odposlali nobenega poročila ter so ta dan prekinili svojo službo. Ta molk italijanskih časnikarskih dopisnikov tolmačijo na ta način, da so 28. februarja vojni poročevalci stavkali, ker jim vojaška brzojavna agencija preveč pristriguje poročila. Poročila, ki so 28. t. m. poročala o dogodkih v Tripolisu, na ta način torej niso bila resnična.

Stavka rudarjev na Angleškem.

Na Angleškem je v premogovnikih izbruhnila stavka. Karakteristično je razmerje angleških strokovnih organizacij do države, ker so prve že davno prej kot država začele reševati na lastno pest socialna vprašanja v korist svojih članov. Vse načine delavskega zavarovanja so strokovne organizacije že davno uporabljale, medtem ko se je angleška država šele začela baviti z delavskim zavarovanjem. In ravno v trenutku, ko se je srečno izvedlo, je prišla velika angleška strokovna organizacija ter zahteva še več, namreč zavarovanje brezposelnih, kar je tudi glavni povod sedanjemu sporu med lastniki premogovnikov in rudarji.

Ako premotrivamo posamezne zahteve, vidimo, da hočejo danes lastniki premogovnikov zvišati dosedanje najmanjšo plačo od šestinpol šilinga na sedeminpol šilinga dnevnega zaslužka, ako gre za delo v jamah, ki je zlasti nevarno. Simulanti, ki nočejo delati, nimajo nobene pravice do priznanja najmanjše plače. Stare in slabotne osebe, ki ne opravijo v jami več 80 odstotkov navadnega dnevnega dela, istotako niso upravičeni do minimalne plače. Spore naj razsojuje mešan odbor, v katerem so delodajalci in delojemalci enako zastopani. Kjer se vsled nezdov v rudniku kak dan ne dela, se plačajo le procentualne plače.

Temu nasproti pa so rudarske organizacije stavile sledeče zahteve: Priznanje minimalne plače, enakomerno za vse rudnike na Angleškem brez raz-

Prof. dr. Kleinwarter je na c. kr. ino-moški porodniški in ženski kliniki ugotovil sledeče: Naravna Franc Jožef-ova grenčica se je vedno izkazala kot točno in trajno učinkujoče odvajalno sredstvo. Ker se ne opažajo nikaki nadležni stranski pojavi, zasluži »Franc Jožef-ova« voda najboljšo priznanje. 30

like med abnormalnimi in normalnimi prostori. Vsak rudar imej pravico do povprečne plače sedem šilingov na dan, delavci čez dan pa najmanj do pet šilingov, ker rabi vsak odrasli delavec, naj bo zdrav ali bolan najmanj pet šilingov na dan za življenje. Dečki do 14. leta nadalje naj dobe najmanj dva šilinga na dan odškodnine. Vodilni zastopnik strokovne organizacije v južnem Walesu Hartshorn je javno izpovedal, da pomenja sedanje stremenje strokovnih organizacij za vsakega možnega delavca dosego najmanjšega stalnega dohodka. Hartshorn se dobro zaveda dalekosežnosti teh zahtev. Delavca naj se plača vsak dan, akoravno brez svoje krivde ne more delati. Od države se ne zahteva nobenega vmešavanja, niti podpore. Za Hartshornom je vse delavstvo v južnem Walesu. Kaj to pomenja, je razvidno iz tega, da se vsa angleška strokovna organizacija upravlja kot kaka zvezna država. Vsak izmed velikih premogovnih distriktov Wales, Durham, Yorkshire, Škotska, Lancaster itd. ureja svoje delavske razmere samostojno sam zase, pošilja pa zastopnike v skupni zvezni svet (Miners nationale exekutive). Strokovna organizacija v južnem Walesu je po številu članov najmočnejša; ima 130.000 članov, a le 160.000 funtov premoženja. Nasproti tej pa ima durhamska organizacija 100.000 članov in 430.000 funtov premoženja. Celotni stavkarski fond znaša 2.250.000 funtov šterlingov (56 milijonov 250 tisoč K.).

Najnovejša poročila iz Angleške se glase:

London, 2. marca. Listi poročajo, da je bil v trgovinskem ministrstvu izdelan zakonski načrt o minimalnih plačah v premogovnikih in da ga bo vlada predložila prihodnji teden parlamentu.

London, 2. marca. Pogajanja med delodajalci in rudarji se bodo nadaljevala prihodnji teden.

London, 2. marca. V Glasgowu leži približno petdeset parnikov zaradi pomanjkanja premoga.

London, 2. marca. Nek uradnik zveze rudarjev v južnem Walesu je izjavil, da bo stavka bržkone koncem prihodnjega tedna končana in da se bodo pogajanja z delodajalci ugodno končala za rudarje.

London, 2. marca. Včeraj je v spodnji zbornici govoril premierni minister Asquith, ki je sporočil, da so zastopniki delodajalcev in delavcev odklonili predloge vlade.

Društva.

Iz št. Vida nad Ljubljano. »Francozi na Slovenskem«. O tem bo predaval v dvorani pri Cebavu jutri, dne 3. marca, ob 3. uri popoldne gospod dr. Jožef Gruden iz Ljubljane. Vstop, razen otrok, vsakomur prost. — Blaž-Potočnikova čitalnica pa uprizar v nedeljo, dne 10. marca, drugič ob 4. uri popoldne istotam zgodovinsko finžgarjevo dramo »Naša kri«. Vstopnina za polovico znižana.

K. s. izobraževalno društvo v Mekinjah bo priredilo igro »V znamenju križa« dne 10. marca ob pol 4. uri popoldne. Nastopilo bo nad 50 oseb. Scenarija bo krasna; kostumi izbrani. Zanimanje za igro raste. Prav storiti, da si priskrbiš vstopnico zadnje dni pred dnem uprizoritve, ker je pričakovati velike udeležbe.

Devicamarijapoljsko okrožje Orlov vabi vltudno k predstavi, ki jo priredi v nedeljo, dne 3. sušca 1912 v Ljudskem domu pri D. M. v Polju. »Dimež, strah kranjske dežele«. Narodna igra s petjem v šestih slikah. Spisal A. C. Danilo. Med odmori svira godba »Orel« iz D. M. v Polju. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

Besnica pri Kranju. Tu se je vršilo preteklo nedeljo v šoli dobro obiskano protialkoholno predavanje, pojasnjevano s skioptičnimi slikami. Po predavanju je predavatelj tovariš Puhar iz Ljubljane dodal še serijo slik prednajačajoče pompejske izkopnine in izbruh Vezuva. — Kdor bi želel prirediti protialkoholno predavanje naj se obrne na društvo »Abstinent« v Ljubljani ali na gori imenovanega.

Izpred sodišča.

POROTNO SODIŠČE V LJUBLJANI.

Motena svatba. (Razsodba.) Na krivdorek porotnikov je bil Lovrenc Božič, ki je ubil Jerneja Lipovška, obsojen na tri leta težke ječe, poostrene z enim postom, trdim ležiščem in temnico vsakega četrta leta.

Napad na žensko. Včeraj je stal pred porotniki Alojzij Menard, 25 let

star, ki je v gozdu blizu št. Gottharda napadel priletno omoženo žensko, ki je svojemu možu šla nasproti. Obdolženec je bil osumljenega dejanja krivim spoznan in na 13 mesecev težke ječe s postom in trdim ležiščem vsakega četrta leta obsojen.

Uboj. Neki nedeljski novemberski večer je pilo v Pižovi gostilni v Vaščah več fantov, med temi 22 let stari Miha Zupanc, mizarški pomočnik, tega bratranec France Zupanc, kakor tudi obdolženec Jožef Torkar, 22 let stari tesarški pomočnik v Vaščah. Vsi so bili precej vinjeni, najbolj med njimi pa Miha Zupanc. Miha Zupanc in Torkar sta si bila vedna prijatelja, tudi slednji je bil vzlic njegovi mladosti pijači vdan, zlasti je ljubil žganje. Vsi trije, oba Zupanca in Torkar, so se okoli 8. ure zvečer podali proti domu. Med potjo sta se pa Torkar in Miha Zupanc sprla, ker je slednji prvemu očital, da je berač in da nič nima. Oba Zupanca sta šla naprej proti Lancovemu, ker sta mislila Miha Dežmanovega hlapca obiskati. Ko jima je tamošnja dekla ravno hotela odpreti vežne duri, je skočil naenkrat Torkar oborožen s kolom na Zupanca. Najprvo je udaril Franceta čez desno ramo, nato pa še Miho da se je takoj zgrudil na tla. Od tega dneva ni Miha Zupanc več vstal iz postelje, vendar ga je bilo možno še pred smrtjo sodno pod prisego zaslišati. Tu je precizno povedal ves dogodljaj in tudi to, da ga je Torkar po glavi udaril, nakar je padel na tla. Po preteku 13 dni je umrl. Raztelesenje ubitega je dognalo, da mu je obdolženec zadal tako silen udarec, da mu je razbil desno čelnico; nastala je krvavitev in gnojitev možganov, nakar je sledilo njih otrpnenje. Obdolženec se skuša s popolno pijanostjo zagovarjati, ker se mu pa ni posrečilo.

Zaradi pisma na rimskega papeža bo zaprt. Kakor smo svoj čas poročali, je prebral ob priliki katoliškega shoda v Inomostu leta 1910 na nekem protestnem shodu v Solnogradu dr. Rakus neko pismo na papeža, imenovanega »Sarto v Rimu«. Pismo je bilo polno ostudnih psovov na papeža in navzoči liberalci so imeli z njim na shodu strašen halo. Državno pravdnstvo je pa dvignilo na oster protest vorarberskega deželnege zbora obtožbo proti dr. Rakusu radi razžalitive postavno priznane cerkve po § 303. Slavno sodišče je seveda tega možakarja oprostilo s čudovitim utemeljevanjem, češ, da dr. Rakus ni mislil žaliti papeštva kot neke cerkvene naprave, ampak da je Rakus samo papeža kot osebo razžalil. Upravno sodišče pa je to salomonsko oprostitev razveljavilo in predvčerajšnjem je bil dr. Rakus zaradi svojega pisma v Solnogradu na 10 dni zapore obsojen.

Dnevne novice.

Nobenega pardona! Prejeli smo: Nekdo, ki ni naš somišljenik, mi je nedavno rekel: »Vse politične grehe bi rad liberalcem odpustil, le eno je, s čimer so sto in stokrat zaslužili svojo politično smrt — njih nemoralen tisk, s katerim dan za dnem zastrupljajo ljudsko dušo, zlasti mladino. Raditega zaslužijo, da se do zadnjega potepajo. S tega razloga odobravam brezobzirni boj slovenskega ljudstva proti liberalizmu in se le veselim, da je to ljudstvo še tako zdravo v svojem jedru, da se je v pretežni celoti uprlo temu nevarnemu strupu. Naj gre do kraja in iztrebi zadnjega liberalca iz svoje srede! In ta liberalni tisk se je zopet spravil nad našega knezoškofa, ta tisk zavija nad njim svoje oči in kliče na obrambo morale! To je putifarstvo najgrobe vrste. Le eno geslo more veljati nasproti liberalizmu: Nobenega pardona, nikdar in nikjer!

Nacionalno delo. Pod tem naslovom je objavila pred kratkim graška »Tagespost« sledečo notico: »Častniki 1. braniborskega dragonskega polka (Schwedt n. O.) so poslali tukajšnemu pisatelju Jul. Fr. Schützu za nemški »Schulverein« precejšnji znesek kot zbirko povodom dvestoletnice rojstva Friderika Velikega. Ta patriotičnonarodni čin zasluži najtoplejšo zahvalo vseh obmejnih Nemcev. Znesek se je izročil akademsko narodnemu delavnemu odseku. — Kako more imenovati dar častnikov iz rajha za nemški »Schulverein« na Avstrijskem »Tagespost« patriotičen čin, je neumljivo, razun če smatrajo uredniki »Tagespost« za svojo domovino združeno Avstro-Nemčijo. Kako bi vpila nemško-nacionalna javnost, če bi kak ru-

ski ali recimo srbski vojak dal kak dar za kako slovensko obrambno društvo!

Koncesijo za oddajo učiteljskih služb je baže dobil Jakob Dimnik, ker v »Učiteljskem Tovarišu« pozivlje učitelje, naj mu sporoče, če kdo prosi za kakšno izpraznjeno učiteljsko mesto. No, najboljši uspeh vsem, ki se poslužujejo te posredovalnice, saj ima brezdomno velik vpliv — pri tistih, ki berejo še danes »Učiteljskega Tovariša«.

S. K. S. Z. naznanja onim, ki žele še društveni koledarček za leto 1912, da ga je nekaj izvodov še dobiti. Obrniti se je naravnost na **S. K. S. Z. v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7**, ki razpolaga še z nekaj izvodi. Cena 1 K.

Odborniško Društvo sv. Cirila in Metoda je odložil g. dr. Gregor Zerjav.

Predlagajte pri sejah naših posojilnic, hranilnic in županstev podporo »Slovenski Straži«.

Imenovanje. Deželno predsedstvo v Ljubljani je imenovalo oficijantom gospoda Dominika Zaplotnika pri tukajšnji deželni vladi in gospoda J. Pleničarja pri okrajnem glavarstvu v Litiji.

Prihod vojakov v Vipavo. Iz Vipave se nam piše: Včeraj, v petek, so prišli vojaki, ki so namenjeni za posadko, v Vipavo. Ves trg je bil v zastavah. Sprejeti jih je prišla goriška vojaška godba. Pred graščino, kjer bo vojašnica, je pozdravil majorja in moštvo v imenu občine župan. Nato je bil v hotelu »Adrija« banket. Za pogostitev vojaštva so nabrali občani 300 kron. Vojaki so večinoma Poljaki, nekaj je tudi Slovencev in drugih. Tudi častniki so večinoma Poljaki.

Roparji v Litiji. Iz Litije nam pišejo: O roparjih, ki so 28. februarja udrli v stanovanje gostilne pri Oblaku, gostilničarko zvezali in oropali 425 K, še do danes ni sledu. Sodi se, da so zlikovci iz kakega mesta, od koder so napravili izlet »na deželo«. Gostilničarka je vsled prestanega strahu obolela. — Velika družba rumunskih ciganov-kotlarjev se že delj časa sem vzdržuje v tukajšnji okolici. Ker so zelo nasilni in predrzno nadležni, poleg tega še grdih obrazov kakor razbojniki, so ljudem v velik strah in nadlogo. Ljudje stražijo cele noči svoje domove kakor v času rokovnjačev. Vsak se jih boji, morda tudi orožniki. — Blagajničarka v Elsnerjevi trgovini se je na pustni torek zvečer napravila v »maškaro« oblečena kot nuna, z rožnim vencem je plesala in burke uganjala z velikim križem na rožnem vencu. Ljudje so se pohujševali in zgražali nad predrzno žensko. — Na pepelnico so pa pokopavali tri puste, pred Sajovičevo gostilno so pa »maškare« trčile skupaj in se pošteno preteple med seboj. Povrh bodo pa še sedeli. — V četrtek, 29. februarja, ponoči je Janez Gostiša, slepi potujoči godec na harmonike iz Kisovca, prenočeval v Trškanovem hlevu. Ponoči je tožil, da mu je slabo in prosil za duhovnika. Medtem ko je domači hlapec šel po gospoda, je pa že umrl. Star je bil okrog 30 let, pripovedoval je, da prihaja iz bolnišnice in gre proti domu. V Litiji je pa reveža smrt dohitela.

Usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole v terminu meseca aprila se prično pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani v petek, dne 12. aprila, ob 8. uri na c. kr. učiteljsišču v Ljubljani. Pravilno opremljene prošnje za priпуск k usposobljenostni preizkušnji je po predpisanem službenem potu pravočasno vložiti tako, da bodo do 4. aprila v rokah izpraševalne komisije.

Iz Brda pri Viču. »Slov. Narod« z dne 17. februarja je poročal, da smo morali brdski posestniki plačati za odkup od bire 600 kron ter da smo dali vsak hišnik po 40 kron. Ni res, da bi dali 600 kron, res pa je, da smo dali samo 360 kron, in sicer vsak hišnik po 25 kron. Nadalje nismo viški župniji ničesar plačali in se tudi od nas ni ničesar zahtevalo. — Brdski posestniki.

Šolske vesti. Namesto nadučitelja g. Jožefa Bregarja, ki je radi boleznin na dopustu, pride na šolo v Spodnjo Šiško za suplentko gđna Franciška Terpinca. — Za provizoričnega učitelja v Cerknici je imenovan gosp. Leo Cepuder, doslej v Zagorju. — Za provizorično učiteljico in voditeljico na šoli v Bukovščici je imenovana suplentka gđna Marija Papler.

Razpisana srednješolska mesta. Od 17. do 29. februarja so bili izdani sledeči razpisi: Verouk: Ljubljana (II. drž. g., 25. III.) — Klasična filologija: Wies (g., L. G. d., 25. III.), Linc (g., L. G. d., 20. III.), Ljubljana I. drž. g., L. G. d., 25. III.), Kranj (g., L.

G., 25. III.) — Moderna filologija: Tropava (r., Fr. E., 25. III.), Dunaj XIX. (r., Fr. E., 23. III.), Novomesto na Dolenjskem (g., D. I. g., 25. III.) — Historična skupina: Gradec (rlg., H. Ph. geogr., 1. IV.) — Matematično-fizična skupina: Ljubljana (I. drž. g., M. Nl., 25. III.), Ljubljana II. drž. g., M. Nl., 25. III.), Ljubljana (r., M. Nl., 1. IV.), Idrija (r., M. Gl., 25. III.), Solnograd (uč., M. Nl., 1. IV.), Dunaj V. (r., M. Nl., 1. IV.), Gradec (rlg., M. Nl., 1. IV.) — Prirodopisna skupina: Dunaj XIX. (r., Ng. M. Nl., 23. III.), Gradec (rlg., C. Ng., 30. III.) — Risarje: Dunaj (Fr. J. rlg., 20. III.) in Celovec (g., 24. III.) — Suplentura za prirodopisno skupino je razpisana za II. tečaj na gimnaziji v Kranju. Prošnje naj se vložijo takoj pri ravnatelstvu.

Slovenke v Egiptu. Iz Kahire poročajo: Od maja lanskega leta, ko nas je obiskal presvitli knezoškof dr. A. B. Jeglič, je društvo sv. Cirila in Metoda pri č. sestrah sv. Vincencija P. Na razpolago ima veliko društveno dvorano, gledališki oder in kapelo, kjer je ob nedeljah popoldanska služba božja, h kateri prav rade prihajajo Slovenke. Na to jim nudi društvo poleg knjig in časnikov pošteno razvedrilo in zabavo. Posebno veliko jih pride, kadar je na vrsti predstava. Tako je bila pustno nedeljo lepa in podučna zabava, ko so društvenice uprizorile igro »Svojeglavna Minka«. Tudi sedaj je prišel in počastil društvo njegov velik prijatelj in dobrotnik grof Hohenwart s soprogo in njima se je pridružil naš rojak gospod vitez Gutmannsthal, ki se je ravno povrnil s Kartuma. Prav vdomačile so se naše Slovenke pri č. francoskih sestrah, katere se pa tudi zelo prizadevajo za prosep našega dekliskega društva, dasi ne razumejo slovenskega jezika. Zato bi bilo jako dobro, ako bi prišle dve ali tri slovenske usmiljene sestre k njim, seveda je treba, da so učiteljice in da znajo francoski jezik; one imajo namreč šolo, katero obiskuje nad 800 učenk. Bog daj, da bi se ta misel čimpreje uresničila v korist naših Slovencev v Kahiri!

Prošnja. Leta 1889 je umrl na Dunaju v Ljubljani in sploh na Kranjskem dobro znan vojaški župnik in častni kanonik stolnega kapiteljna ljubljanskega Nikolaj Zitz. Ako ima kdo njegovo dobro ohranjeno sliko (fotografijo) zlasti iz zadnjih let njegovega življenja, se tem potom uljudno prosi, da sliko, katere se mu gotovo vrne, posodi za kake tri tedne ter naj jo blagovolji poslati vojaškemu superorju Ant. Jaklič, Gradec (Graz).

Kdor želi zadeti 400.000 frankov, ta naj čita današnji inserat »Srečke v korist »Slovenske Straže«.

Ljubljanske novice.

Ij »Skrb za Ljubljano.« Liberalci na poseben način skrbje za Ljubljano. Sedaj, ko je Ljubljana v veliki meri pri podražavljenju policije in pri obrtni šoli odvisna od dobre volje S. L. S. se v »Dnev« lažejo o deželnih odbornikih S. L. S. in jih psujejo na najgriši način. O dr. Zajcu, ki je v deželnem zboru zavzel popolnoma korektno stališče in je posredoval v korist znižanja prispevka, se »Dan« laže, da je nastopil za prispevek 130.000 K. Pa te laži »Dan« še nima dovolj — črno na belem piše »Dan« naj bi se ljubljanski volilci napotili k dr. Zajcu in mu **pljunili v obraz!** Dež. odbornika dr. Evgen Lampeta zmerja »Dan«, da ima **cigansko in razbojniško naravo.** — Res krasna skrb in krasno »delo« za Ljubljano. Tako nastopa »Dan«, ko deželni glavar dr. Šusteršič in deželni odbor na vseh koncih in krajih posreduje za Ljubljano. Največjo korist Ljubljani bi storil tisti, ki bi takim psovčarskim septemberskim elementom, ki se zbiraajo sedaj okoli učiteljskega »Dneva« in Ribnikarja stopil krepko na prste. Ljubljana potrebuje mirnega dela ne pa hujskarij in izbruhov izvestnih liberalnih prenapetečev. To naj liberalna stranka prevdri in vedela bo, kaj je tudi njena dolžnost. Pomisli naj, kam je prišla, ko je tem elementom pri Hribarjevih aferah dala duška. Prva skrb za Ljubljano vseh Ljubljancev bodi, temeljito iztrebiti tiste izraske, ki so pogнали v ljubljanskem javnem življenju v znanih septemberskih dneh in ki še vedno poizkušajo uveljaviti svojo politiko psovanja, hujskanja in — razdejanja.

Ij Občinski svet ljubljanski ima redno sejo v torek, dne 5. marca 1912 ob 6. uri popoldne v mestni dvorani. Dnevni red: A. Javne seje: I. Naznanila predsedstva. — II. Odobrenje zapis-

Vaše zdravje

dosežete! Vaša slabost in bolečine izginejo. Vaše oči, živci, mišice, kite se ojačajo. Vaše spanje postane zdravo. Vaše zdravje se zopet vrne, ako vporabljate pristni Fellerjev fluid z znamko »Elsalfluid«. Dvanajstotica za poskušnjo 3 kron franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsatrg 285 (Hrvatsko).

nika zadnje seje. — III. Poročilo mestnega magistrata o prošnjah za vsprejem v občinsko zvezo ljubljansko. — IV. Finančnega odseka poročila: o samostalnem predlogu občinskega svetnika Ivana Štefeta, glede zvišanja miloščin; o dopisu mestnega magistrata glede zakupa prostorov za razširjenje c. kr. merosodnega urada; o dopisu županovnem glede prevzeta deželne gledališča v last in oskrbo mestne občine. — V. Stavbenega odseka poročila: o dopisu mestnega magistrata glede dobave raznih materialij ter delavske pripomoči za mestno občino za triletno dobo 1912, 1913 in 1914; o prošnji Antona Deghenghija za spremembo regulacijskega ter parcelacijskega načrta za zemljišča ob kolizejskem poslopju; o dopisu mestnega magistrata glede eventuelne zamenjave sveta ob Gajevi ulici ter podaljšani Gledališki in Beethovenovi ulici; o dopisu mestnega magistrata glede regulacije Gruberjeve ceste. — VI. Šolskega odseka poročila: o dopisu c. kr. mestnega šolskega sveta glede razširjenja I. mestne deške ljudske šole v šestrazrednico; o dopisu c. kr. mestnega šol. sveta glede zajutruka za ubožno šolsko mladino; o dopisu kuratorija dekleškega liceja glede sistemiziranja službe učitelja francoščine in nemščine na tem zavodu. — VII. Direktorija mestnega vodovoda in mestne elektrarne poročila: o prošnji I. ljubljanskega skladišča Krisper & Tomažič za odpis večje porabe vode; o prošnji vodstva Lichtenthurničinega zavoda za odpis večje porabe vode; o samostalnem predlogu občinskih svetnikov Jakoba Smoleta in Tomaža Novaka glede podaljšanja vodovoda na Opekarski cesti; o dopisih mestnega magistrata glede napeljav vodovoda po Delarnski ulici; glede napeljav vodovoda po Vojaški ulici; glede napeljav vodovoda po Orlovi ulici; glede napeljav vodovoda po Poljski cesti; glede napeljav vodovoda po Poti v Rožno dolino; glede naprave ulične razsvetljave v Marmontovi ulici, na Martinovi cesti, po dr. Valentin Zarnika ulici in Ulici stare pravde. — VIII. Volitev upravnega odbora mestne hranilnice za dobo treh let. — IX. Volitev kuratorija mestnega dekleškega liceja za dobo treh let. — X. Volitev dveh zastopnikov mestne občine v glavni odbor za obdelovanje močvirja za ostalo poslovno dobo. — XI. Samostalni predlog občinskega svetnika Engelberta Franchettija, glede nekega prehoda čez Bleiweisovo cesto. B. Tajne seje: I. Naznanila predsedstva. II. Odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o prošnjah za razpisano službo blagajnika mestne zastavljalnice, 2. o prošnji nekega uradnika mestnega magistrata za stalno vpokojenje. IV. Finančnega odseka poročila o prošnji nekega pomožnega uradnika za podporo. V. Obrtnega odseka poročila o prošnjah za razne obrtne koncesije.

Ij Nečuvno postopanje mestnega uradnika. V seji občinskega sveta dne 6. februarja je vložil občinski svetovalec S. L. S. Tomaž Novak nujni predlog, naj se vodovod na Opekarski cesti podaljša do mitnice in na Stransko pot, občinski svetovalec Smole je pa pozneje prišel z nekakim samostalnim predlogom v tej stvari. Na magistratu je pa neki gospod v dnevnem redu prihodnje občinske seje to kar zmešal in celo Smoletov predlog postavil na prvo mesto. Dotični gospod naj sprejme na znanje, da bo naša delegacija se znala varovati proti takemu postopanju. Ta njegov poizkus, zapostavljati naše predloge, naj bo prvi in zadnji. Za take predrznosti imamo poštena mazila!

Ij Seja kluba občinskih svetnikov S. L. S. bo v ponedeljek ob 8. uri zvečer.

Ij Predavanje v S. K. S. Z. Prihodnji tork ob 8. uri zvečer predava v mali dvorani Ljudskega Doma deželni odbornik g. dr. V. Pegan.

Ij Družinski večer »Ljubljano«. V soboto, dne 9. t. m., priredi »Ljubljana« v veliki dvorani »Uniona« zopet enega svojih priljubljenih družinskih večerov. Vrši se II. glasheni večer »Ljubljane« s sodelovanjem operne pevke gce. M. Peršlove. Spored bo obsegal orkestralne skladbe, dva mešana zbora in več solosplovov.

Ij Ljudski oder igra drugo nedeljo, 10. t. m. ob pol osmi uri zvečer Grillparzerjevo klasično tragedijo »Ljubezni in morja valovi« (Hero in Leander). Delo je polno globokih misli in je vsepovsod priznано kot klasičen umotvor. Za to veliko grško dramo so se naročile povsem nove dekoracije, ki jih je izdelala gledališka tveška Wilhelm Hamann v Düsseldorfu. Igra je izvrstno naštudirana in bo brezdvomno naj-

boljša predstava cele sezone. Ta dan bo Ljudski oder pokazal, kaj se da doseči s polletno šolo in bo to nekaka reprezentančna predstava Ljudskega odra. **Vstopnice se dobe od ponedeljka naprej v Katoliški bukvarni.** Kljub ogromnim stroškom so cene ostale znižane, tako da bo vsakomur omogočen obisk te lepe klasične igre.

Ij Ženski oddelk S. K. S. Z. uprizarji dne 17. marca krasno Krekovo igro »Turški križ«. Igra zajema snov iz dobe turškega ropanja po naših deželah, vsebuje pretresljive prizore kot so se v resnici dogajali in je vsled svoje misli zmagoslavja sv. Križa posebno primerna za postni čas. Opozarjamo na igro že sedaj. Podrobnosti sledo pozneje.

Ij Predavanje v Rokodelskem domu. Jutri, v nedeljo dne 3. marca, točno ob 11. uri dopoldne bo predaval v dvorani Rokodelskega doma gospod profesor dr. Josip Mantuani, ravnatelj deželne muzeja, o umetnosti, tehniki in obrti. Mojstri in pomočniki, ki hrepene po izobrazbi in napredku, naj ne zamudijo ugodne prilike in paj se prevažnega predavanja zanesljivo udeležijo.

Ij Šentjakobsko prosvetno društvo najvjudneje vabi na šentjakobski večer, ki ga priredi v nedeljo, dne 3. marca 1912. leta v Ljudskem domu. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Konec ob 10. uri. Spored: 1. Petje: a) Aljaž: Ne zveni mi. Poje društveni mešani zbor. b) A. Foerster: Dekle in lilija. Poje društveni damski zbor. c) P. Hug. Sattner: Peva Švicar... Mešan zbor. d) P. Hug. Sattner: Čuj lombardsko petje... Mešan zbor. 2. Pozdrav dragih gostov. 3. Silvin Sardenko: »Solncu mojega dneva«. Deklamacija. Prošnja. Vljudno se prosi med to točko za popoln mir in tihoto, dokler ne pade zastor. 4. Dr. Andrej Pavlica: »Zaprta laž«. Burka v enem dejanju. Odmor 15 minut. 5. V. Pailer: »Sveta Agneza«. Igrokaz v 2. dejanjih. 4. »Sveta Agneza v rajski slavi«. Živa slika s petjem. — Zložil Anton Grum. — Vstopnina: Parter: Sedeži I. in II. vrste po 2 K; III., IV. in V. vrste po 1 K 50 vin.; VI. do XI. vrste po 1 K. Zofa po 1 K. Balkon: Sedeži po 1 krono. Galerija: Sedeži I. vrste po 1 krono, II. in III. vrste po 80 vinarjev, IV. in V. vrste po 60 vinarjev. Stojšče: 40 vinarjev. Predprodaja vstopnic vsak večer od pol 7. do 8. ure v društvenih prostorih Sv. Florijana ulica 15 in zvečer pri blagajni.

Ij Gospodarsko in izobraževalno društvo za Krakovo in Trnovo v Ljubljani ima v nedeljo, dne 3. marca t. l. ob 6. uri zvečer redni občni zbor v svojem društvenem prostoru (pri Repniku), Konjušna ulica št. 4 z običajnim dnevnim redom. Gosp. člani in podporniki se tem potom vljudno vabijo, da se občnega zbora prav gotovo udeležijo.

Ij Podružnica »Slomškove zveze« za Ljubljano in okolico ima svoj mesečni sestanek v četrtek, dne 7. marca t. l., v Katoliški tiskarni, III. nadstropje. Poleg razgovora o naših stanovskih težnjah je na dnevnem redu tudi predavanje kateheta gospoda A. Čadeža »O vzgoji mravnosti v šoli«. — Pričetek ob pol treh. Pridite v obilnem številu, ker se imamo pogovoriti marsikaj važnega. — Odbor.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri, drugo postno nedeljo se bo pri veliki sveti maši ob desetih izvajalo sledeče: Missa in hon. s. Caeciliae in gradual »Tribulationes«, zl. A. Foerster, ofertorij »Meditabors«, zl. dr. Fr. Ks. Witt Asperges, introit in komunija (koral).

Ij Tečaj za avtogensko varenje na državni obrtni šoli se bo zaključil v četrtek, dne 7. t. m. ob 10. uri dopoldne. Da bodo imeli tudi širši krogi posebnost na obrtniki, ki se pečajo z različnimi kovinskimi izdelki, priliko spoznati ta važni napredek moderne kovinske tehnike, se bo vršila ob tej priliki javna demonstracija avtogenskega varenja, h kateri se vabi občinstvo. Vstop je brezplačen. — Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem.

Ij Restavrant »Hotel Bellevue« bo na šišenskem hribu jutri odprt. Vodil ga bo znani izvrstni restavrat g. Friedel.

Ij Podružnica I. avstrijskega društva državnih slug v Ljubljani ima shod po § 2. v nedeljo, dne 3. sušca, ob pol 2. uri popoldne pri g. Zupančiču Sv. Jakoba trg.

Ij Ljubljanski Sokoli so včasih radi protivjaški, včasih, kadar jim pa to kaže, so pa silno »militärfreundlich«. Tako na svojo predpustnico niso vabili vojaštva, njihov »jahalni klub« pa rad sprejema milosti od vojaštva in celo vojaške jahalnice ne zaničuje. To so res tihi posebne vrste!

Ij Pozor pred goljufom! Sinoči je prišel v neko tobakarno nek mlad črn oblečen neznan človek, ki je imel brke ter rekel prodajalki, da naj mu

do drugega dne posodi 20 K, katere mu je lastnica tobakarne že preje obljubila. Dejal je, da ne more biti brez njh, a vrnil ji bo za denar takoj, ko ga dobi iz Amerike. Ker se mu prodajalka ni hotela uvesti na te besede, je moral neznanec oditi brez zaželenih 20 K. Kjer bi se še utegnil pojaviti, naj se ga takoj izroči policiji.

Ij Schulverein za Ljubljano. V zadnji seji je dovolil Schulverein skoraj 20.000 K, med tem tudi za ustanovitve nemške dekleške šole v Ljubljani.

Koroške novice.

k Koroški deželni predsednik Hein se poslavlja. Včeraj se je zasedanje koroškega deželne zbora končalo. Ob koncu seje se je namestnik deželnega glavarja dr. pl. Metnitz poslovil od deželne predsednika in ga zagotavljal, da ga bo koroška dežela v lepem spominu ohranila. Tudi baron Hein je vzel slovo od deželne zbora. Pričakovati je tedaj, da bo Hein v kratkem deželo zapustil. Koroški Slovenci ga bodo prav lahko pogrešali.

k Poizkušeno zastrupljanje. V občinski urad v St. Rupertu pri Celovcu je prišla dne 26. svečana žena nekega železniškega sprevodnika in prosila za ubožno izpričevalo, da mora vložiti tožbo za ločitev zakona, in je napovedala: Njen mož ji je vžil lugove esence v mleko, namenjeno za njeno kavo. Naredila je samo en požirek in si opekla usta. Ovadila je zadevo državnemu pravdnstvu in oddala tam zastrupljeno mleko. Njen mož hoče poročiti drugo žensko iz Spodnjega Dravberga. Zatrjevala je tudi, da je njen mož kupil dotični ženski že poročno obleko.

Po svetu.

Deset zapovedi za kadilce. Kajenje ni vedno škodljivo. O načinu, kako se mora kaditi, ako se neče škodovati, je priobčil znani zdravnik prof. dr. Maks Breitung v listih za ljudsko higijeno deset zapovedi, ki obvarujejo vsakega kadilca škode, ako se po njih ravna. Glase se: 1. Največja množina, pri kateri ne nastopijo še znaki zastrupljanja, je dnevna poraba 25 gramov tobaka. Ta množina odgovarja številu petih cigaret srednje velikosti. 2. Kvaliteta tobaka ne igra male vloge. Zmota je, misliti, da so domače takozvane lahke vrste tobaka neškodljive. 3. Nikdar se ne sme kaditi na prazen želodec. Kajenje pred zajutrekom na noben način ni priporočljivo in ravno tako slabo vpliva kajenje pred glavnim obedom. Tudi kajenje pozno zvečer, da se prežene spanec, se mora nujno odsvetovati. 4. Smodko naj se ne drži po nepotrebnem v ustih in se je tudi ne sme pokaditi čisto do skrajnega konca. Nekateri imajo navado, da zvečijo smodko med zobmi. S tem se zgornji del smodke zmoči in se deloma razkroje škodljive substance tobakovega listja. Ako se slina, kar se dostikrat zgodi, požira, nastane na ta način nov vir zastrupljanja. 5. Svetovati je, vreči zadnji del smodke proč. 6. Lokalno draženje jezika, sluznice, ustnice in cele ustne votline je pripisovati le vsled premočenja razkrojenim substancam. 7. Kronični katar v grlu in vedno manjša možnost duhanja, na čemur trpe mnogi kadilci, je posledica pogostega stika dima s sluznico v grlu in nosni votlini. 8. Kadilci, ki se vedno poslužujejo očiščenih cev za smodke, se marsičesa obvarujejo. 9. Prvi znaki zastrupljanja se pokažejo pri srcu: nekaj čut tesnobe, ki traja eno ali dve minuti, včasih tudi 10 minut ali časa, in ki izginje samoobsebi z globokim vdihavanjem zraka. 10. Vsi ti migljaji pomenjajo za kadilca kot resno svarilo, ako se hoče obvarovati težkih posledic zastrupljanja z nikotinom.

Gojenje mačk in podgan najbolj plodonosno podjetje! Se so ljudje na svetu, ki hočejo svojemu bližnjemu dobro. Eden izmed teh je nedavno objavil v nekem angleškem časopisu, kako se more z vso sigurnostjo obogatiti, in njegov načrt bi bil uresničen res najboljše podjetje na svetu. Vse one, ki hočejo obogatiti, pozivlje s sledečimi besedami, naj sodelujejo pri izvršitvi tega načrta: »Mi ustanovimo farmo za mačke in začnemo poslovati z milijon mačkami. Vsaka mačka dobi na leto povprečno 12 mladičev. Za vsako mačko kožo bi povprečno izkupil 1 šiling in 3 pence. To je na leto 12 milijonov mačjih kož, kar pomeni dnevni bruto-dohodek 2000 funtov. En delavec bi za plačo 8 šilingov odrli na dan 50 mačk. Rabimo torej 1000 delavcev in obdržimo potem 1600 funtov čistega dobička na dan. Seveda se morajo mačke hraniti. To pa naredimo tako: poleg mačke

farme bi naredili farmo za podgane. Podgane se množe štirikrat hitreje kot mačke. Na dan imamo torej štiri podgane na razpolago za vsako mačko in to zadostuje. Tudi podgane je treba hraniti. To pa naredimo tako-le: podganam dajemo žreti mačja trupla. Na vsako podgano pride četrtna mačke, kar zopet zadostuje. Iz tega sledi, da se to mačje in podganje podjetje samo vzdržuje; mačke žro podgane, podgane pa mačke, mi pa dobimo kože in denar. Kdo hoče sodelovati pri tem podjetju?

Svatheno potovanje pod morjem.

Polkovnik Fleming, ki se namerava prihodnji mesec poročiti z miss Edith Glover, hčerjo nekega velikega čikaškega industrialca, namerava prirediti svoje svatheno potovanje v podmorski ladji. Pustil je za to zgraditi posebno ladjo, ki bi mogla ploviti pod vodo in ki je oskrbljena z vsem mogočim komfortom in luksusom. V ladji je spalnica, jedilnica, salon, knjižnica, kopalnica in sobica za toaleta. V salonu te pomorske ladje bo tudi klavir in harfa, ker je miss Glover zelo muzikalna in da bo mogla dajati glasbene večere povablencem, ki jih bo mladi par povedel s seboj na svojem podmorskem svathenem potovanju. Ta ekscentričnost ne bo polkovnika stala nič manj kot pet milijonov frankov. Malenkost!

Tako dobro in zdravilno

kot je neoporečno navadno ribje olje samo na sebi, se vendar ne da tajiti, da večina ljudi, in sicer otroci kakor odrasli, isto vsled duha in okusa enostavno ne morejo zavzeti. Scott-ovo ribjeoljno emulzijo, v kateri se lastnosti in vrednosti ribjega olja s pridatki še zboljšajo, pristna samo to znamko — ribcem — kot garancijskim znakom Scott-ovega ravnanja

Trikrat na dan dalje časa pravilno zavzeta

SCOTT-ova emulzija

spremeni blede in take otroke, ki nimajo pravega veselja do jedi, v čvrsto, veselo dečo.

Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek.

Cena izvirni steklenici K 250.
Dobi se v vseh lekarnah.

SURNA in modno blago za gospode in gospe priporočila izv. lišča Prakop Skorkovský in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerno cene. Na željo dam tukaj izgotoviti gospod. obleke.	CEFIRI
---	----------------------

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani svak in stric, gospod

Rajko Knific,

bivši trgovec

danes zjutraj ob 6. uri v 62. letu svoje starosti po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika boče v ponedeljek 4. marca ob 4 uri popoldne iz hiralnice na Radeckega cesti na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. zdušne maše se bodo brale v raznih cerkvah.

Predragega rajnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 2. marca 1912.

659 **Žalujoči ostali.**

Mestna elektrarna na Dunaju si je pred kratkim od tvrdke Glogowski & Co. nabavila 42 »Remington«-pisalnih strojev, najnovejši model s fakturirno pripravo.

Po razsodbi več sto zdravnikov je Thymoniel Scilla iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi izvrstno in nepričakovano delujoče sredstvo za lajšanje in odstranitev oslovskega kašlja. Steklenica po 2 K 20 vin. se dobi skoro v vseh lekarnah, vendar pazite strogo na ime preparata in izdelovatelja.

SREČKE

v korist Sloven. Siraži

Glavni dobiček TURŠKIH SREČEK pri Zrebanju dne 1. aprila 400.000 frankov; Vsaka srečka mora biti izžrebana, najmanjši dobiček znaša 230 K. Turške srečke na mesečne obroke po 4 K 75 vin., še tri druge dobre srečke zraven z glavnimi dobitki skupaj čez 2 milijona K vsako leto na mesečne obroke po 6 K 25 vin. Pojasnila daje in naročila sprejema g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

396

Žensko, ki ima največ nakitja je izsledil sotrudnik lista »Excelsior«. Lahko si mislimo, da je ta ženska Američanka. Je neka gospa W. L. Bagessen v Surah Cityju, ki je lastnica biserov v vrednosti 40 milijonov in dijamantov v vrednosti 8 milijonov. Vse njeno nakitje tehta nič manj kot 14 kilogramov. Koliko nosi naenkrat teh dragocenosti na sebi, se žalobno ne poroča, pač pa, da se mrs. Bagesse vozi na plese in enake prireditve zaradi svojega nakita vedno v oklopnem avtomobilu in da pleše samo takrat, ako je obdana od svojih zasebnih detektivov. Življenje te bogate okinčane žene zaradi tega ni ravno bogve kako prijetno, toda na nobeno slavnost ne more iti brez nakita, ker zahteva tako njen soprog. Ta je namreč velik podjetnik in če bi prišla njegova žena na kako slavnost brez slovitega draga nakita, bi vsi mislili, da stoji njegovo podjetje pred bankrotom in da so biseri že sli rakom žvižgat. Tako vsaj poročajo listi.

Samoumor socialističnega defraudanta. Iz Lyona poročajo, da se je ravnatelj tamošnjega socialističnega lista »Eclair Sozialist« Henry Mafroure ustrelil 21. t. m. Mafroure je bil tudi ravnatelj zveze zavarovalnic proti ognju, ki jo subvencionira francoska vlada z letnimi 20.000 franki. To subvencijo je Mafroure poveril. Ker ni mogel pojasniti, kam je prešel vladni denar, je izvršil samoumor, da se izognil sodišču.

Izseljevanje zgornjeavstrijskih rudarjev na Nemško. Iz Linca poročajo: V premogovnikih v Wolfsbergu in Tomasroithu je opustilo 30 rudarjev delo ter se izselilo z družinami vred na Nemško. Izseljevanje rudarjev iz Zg. Avstrijske zavzema vedno večje dimenzije. Šele pred kratkim se je izselilo 40 družin na Nemško.

Pariški kardinal in nadškof o slabem časopisu. Pariški nadškof Omette je v svojem letošnjem postnem pastirskem listu napisal tehtne besede o pomenu časopisa, ki jih zaradi njihove velike pomembnosti navajamo: »Časopisje je postalo dandanes velevlast. Med tem ko govori učitelj malemu številu učencev, govornik ali pridigar nekaj stotinam poslušalcev, štejejo oni, ki jih poučuje časopis tisoče in stotisoče. Govorjena beseda preide in se hitro pozabi: časopis pa ostane. Vsak dan se zopet vrača in vpliva tako, da vedno bolj prodira v človeški duh, kakor kapljica, ki neprestano pada, končno pa izdolbi najtrši kamen. Povsod, na vsakem kraju, v vsaki družini se dobe dandanes časniki. Časopisje ustvarja zaradi tega ideje, dela običaje in zakone. Po opisu slabega časopisa in nevarnosti, ki jih nudi bralcu, govori kardinal o stališču, ki ga mora zavzeti katolik napram slabemu časopisu. Kot prvo sredstvo proti slabemu časopisu imenuje: Odpovej se najprej sam temu čitivu! Ni izključeno, da bi tako čitivo ne zbudilo včasih pomisleke napram veri in negotove misli, katerim se je mogoče ustavljati le s pomočjo posebne milosti, ki pa ni podeljena onim, ki se izpostavljajo lahkega srca nevarnostim. Ako tudi ne doživlja pri vednem čitanju kakega brezverskega ali nenravnega lista vera in morala popolnega poloma, vendar pa izgubi polagoma kršč. prepričanje na moči in nedotaknjenosti, moralno mišljenje otopi, vest oslabi in človek postane nagnjen k vsem slabostim. Ako bi bilo tudi resnično, da ne škoduje branje slabih časopisov osebnosti, vendar se daje s tem slab zgled drugim. Čitanja slabega časopisa se je torej treba popolnoma zdržati. Toda to samo ne zadostuje, treba je tudi iti proti slabemu časopisu v boj. Ne obotavljajte se, — piše kardinal, — to časopisje razkrinkati in ga v krogih svojih prijateljev in znancev odsvetovati. Poučite one, ki so napram nevarnostim slepi; pojasnite jim, da stoji na vagi pri tem veliki tehnični interes, tudi častni, ne samo bodočnost vere in dobrobit duš, temveč tudi red in mir v duši. Tem izvajanjem sledi nato odstavek o slabem časopisu, ki naj nadomesti slabot, kajti samo ono se more pravzaprav razdirati, kar se more nadomestiti.

Lastno hčer umoril. Iz Kolina poročajo: Pred nekaj dnevi so našli v bližini holandskega obmejnega kraja Beek truplo 7letne deklice. Aretovali so nekega delavca, ki je bil osumljen, da je dekletce umoril. Preiskava pa je izkazala pri zaslišanju sester in bratov umorjene, da je morilec deklice njen lastni oče. Dekletce se je vrnilo z nekega opravka pozno domov, vsled česar jo je oče pretepel. Ko je deklica nato pobegnila iz hiše, jo je oče zasledoval, nakar se je sam vrnil domov. Zaradi tega smatrajo, da je oče sam umoril otroka. Očeta in mater so zaprli.

IZPRED LJUBLJANSKEGA POROTN. SODIŠČA.

Glede obtoženca Torkarja, o katerem poročamo na drugem mestu so porotniki vprašanje na uboj zanikali, pritudili pa vprašanju glede prestopka proti varnosti življenja. Torkar je bil obsojen na en teden zapora.

ZOPET BLAGAJNA V TRSTU PREVARTANA.

Manufakturna tvrdka Jurij Jess ima svojo trgovino v ulici Barriera vecchia št. 15, kjer ima na razpolago tudi prvo nadstropje. Predsinočnjim so tudi gospoda Jessa počastili glavni svedrovci. P. t. neznanci so bržkone odprli večna vrata s ponarejenimi ključki. V prvem nadstropju so vlomili dve angleški ključavnici in vstopili v trgovino. Tu so se lotili blagajne. Zdi se pa, da sveder ni bil za nič, ker so po kratkem svedranju raztrgali železno steno s posebnimi kleščami. Vkradli so tako 180 kron, dalje niso segle tatinke roke, ker luknja je bila premajhna. Zato so vkradli mnogo oblek in kožuhov v skupni vrednosti 5000 K. Predno so odšli so pomazali z izmečkiki več oblek. Ta znana okolnost pri raznih ulomih po vsem svetu bi dala sklepati, da gre za takozvane internacionalne tatove.

NAJBOLJŠI ROMAN SEDANJEGA ČASA V »SLOVENCU«

Od prihodnjega ponedeljka dne 4. marca dalje prične izhajati v »Slovencu« najnovejši, senzacionalni roman slavnega poljskega pisatelja H. Cienkiewicza:

»V PUSTINJAH IN PUŠČAVI«.

Če ta zanimivi roman zasluži, da čitate vsak dan »Slovenca«. Poleg tega priložimo še en podlistek! »Slovenec« je sedaj največji in najcenejši slovenski dnevnik, ima največ novic iz vseh slovenskih in drugih dežel.

Možje in mladeniči! Ko greste zvečer od dela, stopite v bližnjo trafiko in kupite vsak dan »SLOVENCA«. To bo najboljša razvedrilo Vam in Vaši družini!

Žene in dekleta! Kupujte »SLOVENCA« vsak dan in širite ga med znanimi rodbinami. Na delo za dobro časopisje! Vse pomagajte, da bo »SLOVENEC« najbolj razširjen slovenski list!!!

Telefonska in brzojavna poročila.

GORIŠKI DEŽELNI ZBOR.

Gorica, 2. marca. Zadnja seja dež. zbora je danes. Do pol 4. ure popoldne je bilo sprejetih sedem točk, vseh točk je 278. Predloge o učiteljskih plačah in proračunu bodo slovenski poslanci odklonili in bodo s tem padle.

SPOR MED AVSTRIJSKO IN OGRSKO VLADO.

Budimpešta, 2. marca. Skupni finančni minister Bilinski je danes posredoval tudi pri grofu Khuenu Hedervaryju. Bilinski na željo krone posreduje med avstrijsko in ogrsko vlado v zadevi spora, ki je izbruhnil radi vpoklicanja rezervistov med obema vladama. Želja cesarjeva je, da ne pride radi tega do nobenega resnega konflikta in da se v tem oziru nič ne izpremeni ne v Avstriji ne na Ogrskem. Na mestu resolucije naj stopi deklaracija, s čimur bi bil zadovoljen

KAJ JE DELALA LJUBLJANSKA DEFUTACIJA NA DUNAJU?

Dunaj, 2. marca. Ljubljanska deputacija se je tukaj manj pečala s finančnimi zadevami mestne obč. nego s spletkarjenjem zoper poirditev od deželnega zbora sklenjenega zakona glede izpremembe mestnega statuta in volilnega reda za Ljubljano. Pridržanje liberalnega župana, da liberalna stranka nima večine med ljubljanskimi volilci in je navezana na dobroto sedanjega volilnega reda, ki daje relativni večini ob volitvah preostajoče mandate, ni baš povzdignilo ugleda liberalne stranke na merodajnih mestih.

† PL. GLOBOČNIK.

Dunaj, 2. marca. Tukaj je danes umrl vladni svetnik pl. Globočnik, bivši državni poslanec kranski. Pogreb se vrši v terek v Potojini.

MONTECUCCOLI OBOLEL.

Dunaj, 2. marca. Poveljnik mornarice admiral Montecuccoli je težko zbolel.

OGRI SE UMIKAJO.

Budimpešta, 2. marca. »Pester Lloyd« izjavlja, da imajo resolucijo, ki jih je glede sklicanja rezervistov predlagala ogrska vlada, da bi tako ogrski parlament imel tudi v tem oziru pravice, katere ima edinoletna krona zgolj akademični značaj. Niti vlada niti opozicija nočeta pravic krone zmanjšati.

STAVKA V CEMENTNI TOVARNI PRI ZAGREBU.

Zagreb, 2. marca. V tovarni cementa Kustodija pri Zagrebu je izbruhnila stavka. Delavci zahtevajo večje plače.

SENZACIONALNI POLOM V OBČINSKI UPRAVI V PULJU.

Pulj, 2. marca. Konsternacija v kamoristiških krogih postaja vedno večja. Glasilo komore »Il Giornaleto« bruha jezo na mornariške kroge, osobito na poveljnika vojne luke admirala pl. Ripperja. Današnji »Polaer Tagblatt« odgovarja »Giornaleto« nenavadno odločno. Posebno interesanten moment v razkritjih nemškega puljskega lista je ta, da je gospod Galante, bivši mestni blagajnik, ko je videl, da mu ves odpor nič ne koristi, podal vladnemu komisariju Gorizzuttiju prošnjo, naj ga zopet namesti. Namen Galanteja pa da je bil ta, da bi prišel do knjig, do dokumentov in do blagajne, kjer bi bil mogel marsikaj poskriti ali pa morda tudi utihotapiti v blagajno. Baron Gorizzutti pa ga je osorno odbil.

FINK DEŽELNEGA GLAVARJA NAMESTNIK.

Bregenz, 2. marca. Za namestnika deželnega glavarja predarlskega je imenovan poslanec Fink.

BILINSKI IN CUVAJ.

Budimpešta, 2. marca. Tu sta imela skupni finančni minister in hrvaški ban pl. Cuvaj daljšo konferenco.

KONFERENCA SREDNJEŠOLSKIM RAVNATELJEV.

Trst, 2. marca. Tukaj se je zbrala v namestniški palači konferenca primorskih srednješolskih ravnateljev. Ces. namestnik princ Hohenlohe je zbrane šolnike pristržno nagovoril, podarjajoč sodelovanje vseh narodnosti.

OBSTRUKCIJA V TRŽAŠKEM MESTNEM SVETU KONČANA.

Trst, 2. marca. Posredovanju župana dr. Valerio, ki je poklical k sebi zastopnike socialnodemokratske manjšine mestnega sveta se je posrečilo doseči, da so socialisti sprejeli posredovalni predlog svet. dr. Zanolle, ter izjavili, da bodo, ako večina sprejme omenjene posredovalne predloge, dopustili nadaljno mirno razpravljanje o pogodbi s tramvajsko družbo.

Občinski svet je te predloge sprejel. Ako tramvajška družba teh predlogov ne sprejme, se prične komedija nanovo.

SLOVESEN SPREJEM NOVEGA KRAKOVSKEGA ŠKOFA.

Krakov, 2. marca. Včeraj ob pol 3. uri popoldne se je vršil slovesni sprejem novega knezoškofa dr. Adama Sapieha. Jutri bo novi knezoškof slovesno umeščen.

TRIMBORN IZVOLJEN.

Kolin, 2. marca. Pri državnozbornski nadomestni volitvi v volivnem okraju Kolin V, kojega mandat je njege dosedanji poslanec, član centra, odložil, da naredi mesto Trimbornu, je bil danes izvoljen Trimborn s 17.000 glasovi.

HOMATIJE V MEXIKI.

Mexiko, 2. marca. Tu so se vršili boji med vladnimi in vstaškimi četami. 60 vstašev je bilo ubitih, veliko pa ranjenih.

ŠTRAJK RUDARJEV.

London, 2. marca. Dozdaj stavka 1.030.000 rudarjev. Mir se dozdaj ni nikjer kršil. Upajo, da ostane tudi prihodnji teden vse mirno. O pogajanjih ni ničesar znanega. Promet je že precej oviran.

Stettin, 2. marca. Pomanjkanje premoga se že pozna.

AMERIŠKE ZDRUŽENE DRŽAVE PRIZNALE KITAJSKO REPUBLIKO.

London, 2. marca. Iz Washingtona poročajo, da je bil v senatu stavljen predlog, naj se sporoči kitajskemu ljudstvu čestitka Združenih držav zaradi nove vladne oblike. Ako bo ta predlog sprejet, bo Amerika prva, ki bo priznala kitajsko republiko.

KITAJSKI NEMIRI.

Peking, 2. marca. Zdaj je mesto mirno. Uprla sta se le dva polka. Vendar je škode več milijonov. Tujcem se ni nič zgodilo.

EKSPLOZIJA.

Pariz, 2. marca. V neki tukajšnji tovarni za volno je razpočil kotel. 3 delavci so ubiti, 20 je ranjenih. Skladišče je uničeno.

RAZKRITJE NOVEGA STUDENCA V MARIJINIH VARIH.

Marijini vari, 2. marca. O priliki neke cestne regulacije v Marijinih varih je bil včeraj razkrit en nov studenec, ki ima približno trikrat toliko koncentracije na mineralnih vodah, kakor druge v Marijinih varih. Voda je kristalno čista, okus izvrsten. Studenec da 700 litrov vode na dan.

ŽENSKÉ DEMONSTRANTKE.

London, 2. marca. Včeraj popoldne so uprizorile ženske, ki zahtevajo volilno pravico, velike demonstracije. Velika množica žensk je demonstrirala po ulicah in razbila okna in vrata velikih trgovskih hiš. Nekaj žensk je razbilo okna na hiši premier ministra in ni vladni palači.

Ij Umrl so v Ljubljani: Antonija Senčar, postrežnica, 47 let. — Josip Zalec, dninar, 30 let. — Anton Glavič, hišni posestnik, 80 let. — Ivan Pleško, prosjak, 61 let. — Marija Gaberšek, nakarica, 27 let. — Terezija Centa, služkinja, 16 let. — Jera Koščak, občinska uboga, 82 let. — Josip Silvester, pekovski pomočnik, 68 let. — Zofija Marinko, posestnikova hči, 9 let. — Rajko Knific, bivši trgovski potnik, 62 let.

Zobna krema

KALODONT
Usna voda

Matildin vrelec

najfinejša in najdragocenejša alkalična grenčica je najsigurnejše sredstvo ob prehudih tvoritvi kisline, pri obolenju sopila in prebavi, pri boleznih jeter in obistij.

Ta voda se da izbirno mešati z vinom. Glavni zastopnik za Kranjsko: Franc Schantel, Ljubljana, Franc škanska ul.

Zaloga v „Ljubljanskem skladišču“ Krisper-Tomažič, družba z o. z.

Priporočamo hitre

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmeri, Ljubljana, Franciškanska ulica 8. Izborna blago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«.

159

Poskus zadostuje,

da se prepričate 10
o potrebi in dobroti.

Ze 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo teko-zvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pačica 70 vin. Proti predplačilu K 3-50 se pošljejo 4 pačice, za K 7-— pa 10 pačic pošiljnine proti na vsako postajo avstro-ogrsko monarhije.

Vsi deli embalaže imajo poslavno depozitarno varstveno znamko.

Glavna zaloga 5120
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
Iekarna »Pri črnem orlu«
Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmar, Rih. Sušnik.

Sprejme se od dobrih starišev, priden

deček in pomočnik

Avguštin Primožič, stavbeni in pohištveni mizar in pogrebno podjetje v Trzinu, Gorenjsko.

660

„NUISOL“ 441

od Bergmann & Co., Tešin (Tetschen) ob Labi je in ostane, pozneje kot doslej nedosežen v svojem presenečenim naravnem pobarvanju las in brade. — Dobiva se v svetli, rujav in črni barvi steklenica po K 2-50 v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, sred. tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
1	9. zveč.	740-2	9-2	sr. jzah.	del. jasno	
2	7. zjut.	737-1	8-5	sl. jzah.	oblačno	0-0
3	2. pop.	738-2	10-0	„	dež	

Srednja včerajšnja temp. 8-0°, norm. 1-4°.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 2. marca 1912.

Pšenica za april 1912	11-83
Pšenica za oktober 1912	11-74
Rž za april 1912	10-93
Rž za oktober 1912	10-47
Oves za april 1912	10-06
Koruza za maj 1912	8-83
Koruza za julij 1912	8-74
Koruza za avgust 1912	8-39

Učektiv trdnje.

Psalterij za novi brevir se dobi sedaj zopet v dveh oblikah, in sicer v 48° (najmanjša oblika 12x7 cm), ki se prilaga mali takozvani diamantni izdaji brevirja, cena vezanemu psalteriju K 3.—, dalje oblika v 18° (15x9 cm) z večjim tiskom, cena K 4.50 za fino v šagrin vezan izvod. »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani ima ravnokar večje število v zalogi; ker so se pa vse izdaje — kljub visokim natisom — takoj razposlale, je treba računati s tem, da tudi ta zaloga ne bo zadostovala in utegne prav kmalu poiti.

* **P. Angelik Hribar:** postni in velikonočni napevi za mešani zbor so pravkar izšli v zalogi Katoliške Bukvarne v drugem natisu. Te pesmi našega priljubljenega skladatelja so bile že več let popolnoma razprodane. Na vsestranske želje jih je Katoliška Bukvarna zopet izdala, kar je gotovo ustrezno vsem našim cerkvenim zborom, ki bodo brezdvomno v obilem številu segli po njih, jih marljivo gojili in proizvajali v postnem in velikonočnem času. Partitura stane 2 K, glasovi so pa po 50 vin.

* **Za naše Orle.** »Orel«, koračnica za klavir, op. 41., zl. Anton Jakl, besede spisal Fran Kristan, deželni nadoficijal v Ljubljani. Cena 1 K. Orel dosedaj še ni imel svoje koračnice. Gosposdu Jaklu se je posrečilo zložiti prav primerno melodijozno koračnico, ki se bo gotovo pri naših telovadnih društvih kmalu vpeljala in udamačila. Posebno lep je trio, v katerem je v treh kiticah podložen pomenljiv Kristanov tekst, ki se lahko tudi enoglasno koračkoma poje. Skladba je pa obenem tudi prirejena za orkester in pihala in se instrumentalni glasovi dobe pri skladatelju A. Jaklu, Strossmayerjeva ulica št. 1, klavirski posnetek pa v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Iščem spretno, izvežbano

prodajalko

dobro računarico in zmožno slovenskega in nemškega jezika. **JOS. SCHUMI, tovarna slad-
:: čic, Ljubljana, Gradišče ::**
655 (2)

Proda se dobro ohranjeni otročki voziček

na Dunajski cesti hiš. št. 29 v pritličju. 657

Izgubilo

je mnogo tisoč ljudi mučen kašelj z zdravniško priporočeno in prijetno dišečim, kašelj lajšajočim sredstvom 10

Thymomel Scillae.

Izdelovanje in glavna zaloga v **B. FRAGNER-ja lekarni** c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203. Prosimo, vprašajte svojega zdravnika! 1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K. Pozor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko. 3113 Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: Rihard Sušnik, dr. G. Piccoli, Jos. Čizmač.

Prostovoljna dražba usakovrstn. premičnin

se vrši dne 4. marca ob 10. dopoldne v Spodnji Šiški št. 77.

Motorji.

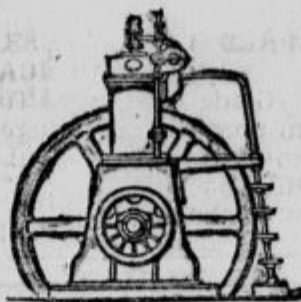
Motorji na surovo olje in z močnim pritiskom od 16 do 100 H.P. Obratni stroški 1-1 1/2 vinarja na uro za konjsko silo.

Ležeci ali stoječi motorji na bencin, petrolin ali benecol

od 1-50 H.P. kakor tudi lokomobili od 2-20 H.P. Obratni stroški 5-6 vinarjev na uro za konjsko silo.

I. WARCHALOWSKI
Dunaj, III., Paulusgasse 3. — Budapešta, VI., Vaci-körút 37.

Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obiski odjemalcev zastoj.

Pristen le tedaj, če je trioglasta steklenica zaprta s spodnjim pasom (rdeč in črn tisk na rumenem papirju).

Doslej nedosežen!!!

Pristno čisto

W. MAAGER-ja

DORSCH
ribje OLJE

(v zak. zanjamčeni opremi)
rumeno steklenica .. K 2
helo, " " 3
pri 3192

Vilj. Maager-ju
na Dunaju.

Od 1869 uvedeno splošno v avstro-ogrske monarhiji.

Gospodje zdravniki in profesorji ga radi zapisujejo.

Dobi se skoro v vseh lekarnah in drožerijah.

Glavna zaloga in razpošiljalnica za avstro-ogrske monarhije:

W. Maager, Dunaj

III/3, Heumarkt 3.

Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo.

Protocolfirer Verschusstreifen

Otvoritev modnega salona v Kranju.

Cenjenim damam vjudno naznanjam, da sem z dnem 15. februarja otvoril v svojej družnici na Glavnem trgu, v hiši gospe M. Mayer popolnoma na novo urejeni

modni salon.

V zalogi bodem držal vedno najnovejše vrste slamninkov in klobukov, zadnje za vsako sezijo po najnovejših pariških in dunajskih modelih.

Vsak čas velika zaloga od enostavnih do najfinjših

žalnih klobukov.

Velika zaloga potrebščin za nakit slamninkov, klobukov in drugega modnega nakita. Strogo solidna in točna postrežba.

Naročila po pošti se izvrše točno in pošiljajo z prvo pošto.

Priporočam se cenjenim damam za mnogobrojni obisk in beležim

z velespoštovanjem

Anton Adamič, Kranj,

veletrgovina galanterijskega in modnega blaga

Na debelo. — Na drobno.

569

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1912.

Kupon, 3'10 metr. dolg, za 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknjo, hlače, telov- 1 kupon 15 kron
nik) zadostno, stane le 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20.—, kakor tudi blago za povrnanke, turistične obleke, svileni kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana 425

zaloga tovarniškega sukna

Siegel - Imhof v Brnu.

Vzorci zastoj in franko.

Vedel direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vselej velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu.

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.

Obstoji že nad 38 let. 3022

ANA HOFBAUER

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja

Ljubljana, Wolfova ul. 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, velume, albe, korotlje, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vozeje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila. Zagotavljajo hitro in najpoštenjšo postrežbo, prosil, da se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domačo tvrdko.

Vrtnarski vajenec

se sprejme takoj. — Več pove

KAROL STEBLAJ, vrtnar na

Karlovske cesti št. 2. 658

Otrok

od 2 let naprej se sprejme v oskrbo k poštenu rodbini. Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

Izurjena šivilja

se priporoča cenjenim damam 650
Leopoldina Klopčar, Poljanska cesta 6/1.

Mayfarthovi sejalni stroji „AGRICOLA“

Najpriprostejša sestava. Močna konstrukcija. Enakomerna setev.

Kultivatorij, brane, valji, kakor tudi poljedelske stroje najtrpežnejše, najboljše izvršene izdelujejo in dobavljajo 300

Ph. Mayfarth & dr., Dunaj II.

Frankobrod ob M. Berlin. Paris.

Bogato ilustrovan cenik št. 43a zastoj in poštne prosto. Zastopniki se iščejo.

Trgovina

z raznim blagom

na prometnem kraju v Ljubljani se pod ugodnimi pogoji takoj proda z vso zalogo. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod „št. 635“.

Anton Stiplošek

slikar in pleskar — Ljubljana

Marije Terezije cesta (Kollzei)

se priporoča velenj. hišnim posestnikom in odjemalcem za vsa v njegovo stroko spadajoča dela v najmodernejši izvršitvi. Načrti in proračuni zastoj. Solidna in cena izvršitev. Proseč za cenjena naročila bilježim velespoštovanjem

652 Anton Stiplošek.

Lepa prilika!

Na javni prostovoljni dražbi

se bo dne 5. marca 1912 (t. j. v torek po drugi postni nedelji) ob 9. uri zjutraj v v Trebnji gorci pri Krki prodalo

lepo posestvo

četrt ure oddaljeno od farne cerkve. Hiša je nanovo predelana, drugo gospodarsko poslopje je še v dobrem stanu. Zraven se dobi še več njiv, hoste in senožeti. Natančneje se izve pri prodajalcu posestva

FRANC REBOLJU, trgovcu na Krki pri Zatičini, Dolenjsko. 647

Sprejemem takoj

za krojaško obrt

Peter Rus, krojaški mojster, Bled, Gorenj.

Takoj se da v najem

trgovina z mešanim blagom

v Doberniču poleg Trebnja na Dolenjskem, na najlepšem prostoru, z uspešnim prometom. Po želji se dajo v najem tudi zelo rodovitne njive, gozdi in gospodarsko poslopje. Več se izve ustmeno pri

Frančišku Slak, posestniku, Knježa vas št. 14, pošta Dobrnice, Dolenjsko. 633

Kupim hišo v Ljubljani!

od Sv. Jakoba trga do Vodnikovega trga, ki bi bila pripravna za manufakturno trgovino. Cena od 40—50.000 K. Prevzame se tudi z blagom vred. — Tudi na deželi na Dolenjskem v večjem kraju se kupi hiša za 30—40.00 K, ki bi bila pripravna za trgovino, tudi s trgovino. Natančna pojasn. prosi

Anton Ožura, trgovec, Deva, Sedmograško.

Lepa prihodnost.

Proda se iz proste roke

lepo posestvo

v lepem trgu ali pa v večji vasi na Notranjskem. Pri posestvu je trgovina z mešanim blagom, več vrst zaloge in gostilna s prenočiščem.

Več se izve pri upravi tega lista pod številko „50“. 580 2

Telefon št. 16.

298

Telefon št. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Ako. kapital: 40.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
Osnovna menjalnica:
„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipo, Brno, Gablonz, N. Gradišče, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jidin, Pízen, Praga, Liberec, Tepliče-Senov, Dunaj-Novomesto, Opatov.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavic, srečk i. t. d., i. t. d. Zavarovanja proti izgubi pri državnih strocih in vredn. papirjev. Prospekti in cenike premij zastoj in franko.

Proda se iz proste roke radi smrti
lastnika 630

lepo posestvo

obstoječe iz gostilne, trgovine in
mesnice. Hiša ima poleg teh pro-
storov še 10 stanovanj, ter stoji
na lepem prostoru tik tovarne,
oddaljena 10 minut od kolodvora.
— Več se izve pri lastnici Ani
Jelenc na Javorniku, Gorenjsko.

Milijoni **Kaseli** hrupavost,
abijo zoper katar in
zasluzenje, kreni in

oslovski kaseli slastne
Kaiserjeve prsne karamele s „tremi
jelkami“,
6050 notarsko poverjenih izpričeval od zdravnikov
in zasebnikov zanjmuje gotov uspeh. Izredno
prijetni in slastni bonboni. 3090

Zavoj 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.
Prodajajo jih v Ljubljani lekarnar: Ubald pl. Trnkoczy, Rihard
Susiak, Dr. G. Ficcoli, Deželna lekarna, Mr. Ph. And. Bo-
hine, Mr. Ph. Jos. Cizmar, Ant. Kane, drogerija: B. Cvetičara
drogerija „Aldria“, — Lekarna na delati: Daniel Pira, Idrija.
J. Bergmann, Novomesto, C. Andrijanič, Novo Mesto, Jur
Hus, Vipava, Milan Wach, Metlika, A. Roblek, Radovljica,
Hinko Brilli, Litija, Karel Savnik, Lekarna pri Sv. Trojici,
Kranj, Fr. Baccarich, Postojna, Jos. Močnik, Kamnik, E.
Burdych, Skofja Loka, Mr. H. Roblek, Trzin, Ph. Mr. E.
Koželj, Jesenice, V. Arko, trgovec, Senožeče, Jos. Rudolf,
drogerija, Litija, J. Kandušar, trgovec, Mengeš.

Najstarejša domača tvrdka
juvelov, zlatnine, srebrnine
in
= raznih ur. =

Popravila in nova dela se iz-
vršujejo v lastni delavnici.

Zahtevajte najnovejši cenik.

LUD. ČERNE

juvelir, trgovec z urami, zapriseženi sodni
cenilec

Ljubljana, Wolfova ulica 3.

3558

SLOVENCİ, KJE KUPUJETE VINO?

Obrnite se do „Kmečke in gospodarske zadruge“ v Medoših, ker ona
jamči za dobra črna, bela in rdeča vina svojih udov, prirejena po
novem in starem sistemu. Cene zmerne po dogovoru. Pošta in postaja
Portoroze, Istra. 517 Odbor.

Nc 1/12.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajni sodnji v Pliberku se vrši na prošnjo lastnika Franceta
Hauzmanna, zastopane po c. kr. notarju Svetina **javna prodaja** nižje navedenih
nepremičnin pod ugotovitvijo navedenih izklicnih cen, in sicer domačija **Kneipas**
hišna št. 32 Tolstivrh zemlj. knjižna vl. št. 3 Tolstivrh in sicer v 2 skupi-
nah, kot sledi:

I. Zemljiška parcela št. 53/2 v obsegu 1 ar in 15 m² z mehanično mizarsko
delavnico in žago, travniška parcela št. 644/3 (skladišče za les) 9 arov in 64 m²
in gozd (potok) parcela št. 1143/2 z vodnimi pravicami in vsemi napravami;

II. vse druge sestavine zgornjega posestva v izmeri 14 ha 65 arov in 03 m²
s poslopjem brez inventarja za ceno po 16.000 kron ali celo posestvo za 32.000 kron.
Dražba se vrši dne

30. marca 1912

ob 10. uri dopoldne pri c. kr. okrajnem sodišču v Pliberku, soba št. 13.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejemajo.

Na posestvu vknjiženim upnikom ostanejo zajamčene njihove zastavne pravice
brez ozira na prodajno ceno.

Izdražbena vsota se mora vložiti pri sodišču, v kolikor se pri točki II. ne
vračunajo hipotečne tirjatve.

Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri podpisnem sodišču.

Prodajalec si pridržuje pravico, kot neveljavno smatrati dražbo samo enega
dela, ako se ne prodasta oba izdražbena dela.

C. kr. okr. sodišče Pliberk, odd. I.,

649

dne 12. januarja 1912.

Ustanovljeno v letu 1842.

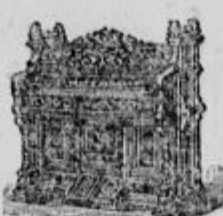
Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv,
laka in firneža

Črkoslikarija

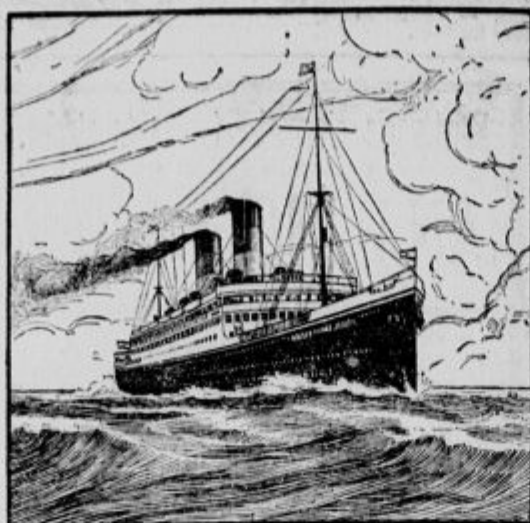
likarja, pohištvena in
stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta
nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.

Naročila na vsakovrstne
harmonije

pošiljajte na naslov
Ivan Milavec,
izdelovatelj orgel, Ljub-
ljana, Linhartova ulica.

Austro-Amerikana

Trst — New York — Buenos Aires.

Za potnike v južno in severno Ameriko
najcenejša in najpripravnější črta.

Potovanje po sredozemskem morju
od 8.—22. maja t. l. z naj-
hitrejšim in najboljšim brzoparnikom
avstro-ogrske trgovinske mornarice
„Cesar Franc Jožef I.“, kateri obišče
na tem potovanju sledeča pristanišča:
Pulj, Dubrovnik, Korfu, Malta, Tunis,
Ajaccio, Villefranche (Nizza, Monte
Carlo), Taormina, Katakolon (Olym-
pia), Kotor, Spiljet in Zader.

Vozna cena s kabino in hrano od
310 K naprej.

Članom „avstrijskega plovnega dru-
štva 10 % popust.

Prijave prevzema kakor tudi pojas-
nila daje generalni zastopnik

Simon Kmetetz, Ljubljana
Kolodvorska ulica 26.

21

Najlepši razgled.

Otvoritev restavrant-hotela „BELLEVUE“ restavrater IVAN FRIEDL v nedeljo dne 3. marca 1912

Točila se bodo najboljša vina iz znanih kleti g. Alojzija Zajca, plzenski
prazdroj, Reininghausovo marčno pivo. Izborna kava. Znano najboljša
dunajska kuhinja ob v. akem dnevnem času. Dnevne in mesečne sobe.
Penzionat od 6 kron naprej. 644 Meščanske cene.

Najlepši razgled.

Najlepši razgled.

Nc I 516/12

4

613

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici so po prošnji lastnika **Valentina**
Mužan-a z Bohinjske Bele št. 17 na prodaj po javni dražbi sledeče nepre-
mičnine, za katere se je ustanovila pristavljena izklicna cena, in sicer:

Zap. št.	Parc. št.	Katasterska občina	Po- vršje v m ²	Kata- ster- ski čisti done- sek K	Pripišana zemljišče vložek št.	Kulturna vrsta	Do- brotni raz- red	Izklicna cena K
1	926/2	Želeče	126	0-16	246 kata- sterske občine Bohinjska Bela	travnik	V	10.000
	905/3		1124	2-24		"	IV	
	919/2		150	0-20		"	V	
	905/6		130	—		stavišče, žaga	—	
2	18/1	Bohinjska Bela	1093	—	"	hiša št. 17 z gospo- darskim poslopjem in dvorščem	—	12.000
	19/1		1719	2-26		sadni vrt	IV	
3	308/60	"	25846	4-50	"	pašnik, dejanski gozd	III	500
4	197	"	1036	2-08	"	travnik	IV	1.500
	198		3715	8-38		njiva	III	
5	256/27	"	3527	0-62	"	pašnik	III	200
6	140	"	4359	14-02	284 kata- sterske občine Bohinjska Bela	njiva	II	1.500
7	218/1	Bohinjska Bistrica	140	—	87 kata- sterske občine Bohinjska Bistrica	hiša št. 68	—	3.000
	218/2		151	0-42		vrt	II	
8	571/2	"	234	0-62	"	pašnik	I	150
9	1423/42	"	17681	3-08	"	gozd	III	150
Skupaj . . .			63138	38-58				29.000

Dražba se bo vršila dne

11. marca 1912

na imenovanih parcelah, prične se ob 8. uri dopoldne v Želečah in se nadaljuje
ob pol 12. uri dopoldne na Bohinjski Beli in ob pol 4. uri popoldne na Bo-
hinjski Bistrici.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove postavne pravice brez
ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati po preteku enega meseca in štirinajstih dni
po dražbi, ako se ta odobri, v roke g. dr. Vladimira Ravniharja, odvetnika v
Ljubljani.

Dražbene pogoje, izvleček zemljiške knjige in posestne liste se lahko pre-
gleda vsak delavnik med opravljenimi urami pri tem sodišču v izbi št. 29.

Dejansko posest in užitek nastopijo kupci po odobrenju prodaje in plačilu
kupnine, glede skupin pod 1), 2) in 7) pa še le dne 1. maja 1912.

C. kr. okrajno sodišče v Radovljici odd. I.,
dne 20. februarja 1912.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristne-
ga lanenega olja.

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Oljnate barve, najboljše
vrste fačadne barve,
vremensko neizpremen-

Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmete

Predmete in potrebščine
za žgalno in briljantno
slikanje.

ljlive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za
sobne slikarje.

Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

Tržiške novice.

t Skupina jugoslovanske strokovne zveze v Trzinu je imela svoj dobro obiskan občni zbor dne 25. februarja t. l. Predsednik Fr. Vidic je pozdravil vse navzoče ter se v imenu skupine zahvalil vsem, ki so kaj storili v blagor tega društva. Potem je v izborni sestavi nem govornik razložil, koliknega pomena je organizacija jugoslovanske strokovne zveze in da se ni bati, da bi padla, ker ima tako trdno podlago, namreč katoliško vero. To poročilo kakor tudi poročilo tajnika in blagajnika so zborovalci sprejeli z največjim navdušenjem. V odbor so bili izvoljeni enoglasno vsi stari odborniki in poleg njih še štirje novi, namreč: Leopold Weber, Luka Jereb, Leopold Koprivnik in Ana Slapar. Upati je, da se bo skupina z naprejem še bolj razvijala, kakor se je doslej. Čim več delavcev in delavk bo pristopilo, tem boljše in močnejša bo. Lansko leto se je trem delavcem vsled bolezni izplačala podpora okoli 140 K. Kolika pomoč v bolezni!

t Občni zbor hranilnice in posojilnice v Trzinu bo dne 17. t. m. ob štirih pop. v hranilničnih prostorih.

t Iz društva. Zadnji nedeljo je predaval gosp. prof. Fr. Komatar o francoski revoluciji, za kar mu bodi izrečena iskrena zahvala. — Nad vse zanimivo skioptično predavanje bo v nedeljo, dne 3. marca, točno ob sedmih zvečer. G. prof. A. Sušnik bo na slikah kazal trpljenje Jezusovo, kakor ga predstavljajo v Oberammergau, kamor hodi to znamenite igre gledat ljudje iz celega sveta. Ponoviti predavanja ne bo mogoče. Vstopnina: Sedeži 60 vin.; stojišča za odrasle 20 vin., za otroke 10 vin.

Jeseniške novice.

j Predstava. Ker je preteklo nedeljo moralo mnogo gostov radi pomanjkanja prostora oditi, vprizori del. društvo jutri, v nedeljo ob pol 8. uri zvečer še enkrat Finžgarjevo narodno igro »Naša kri«. Vstopnina navadna. Sodeluje društveni orkester.

j Jeseniško okrožje »Orla« ima v nedeljo, dne 10. marca na Jesenicah občni zbor in tečaj. Predava g. Terseglav iz Ljubljane in drugi. Orli na noge!

j »Gorenjec« ve poročati, da bodo na Jesenicah odpravljene tovarne in se zgrade v Trstu. Ne vemo, kdo je našega dobro urejevanega »Gorenjca« tako potegnil. Da bi savska tovarna kar meninici tehnični zapustila svoje milijone vredne vodne moči, tega niti misliti ni. Pač misli tovarna predstaviti nekaj Martinovih peči s Save v Skedenj pri Trstu, zato pa gotovo poveča druge oddelke. To je samo trgovska spekulacija, ker tovarno mnogo stane prevoz surovin iz Trsta na Jesenice, dočim bo tovarna v Trstu dobivala surovine mnogo ceneje. Do tja jih namreč dobiva čez morje kot balast za ladje brez plačila. Za jeseniške tovarne se torej ni bati. Notica v »Gorenjcu« je torej samo dražilo jeseniškega predpustnega nagajivca.

j Kaznovana predrznost. Izdelovalci in prodajalci nesramnih slik, o čemer smo že kratko poročali, so skočili v past in so bili pri sodišču radi te trgovine kaznovani. Dobil je vsak po 4 dni zapore. Ni sicer mnogo, pa bo drugi pot več. Tudi v bodoče naj se vsak enak poizkus nemudoma javi.

Idrijske novice.

i Pogoreli prerok. Idrijski rudarji vseh strank so imeli pretečeno nedeljo javen shod. Predmet razgovorjanje je bil novi plačilni normal. V tem se plačuje vse v denarju, naturalije žito in drva odpadejo. Tudi je pristavek, da edino plača določena v normalu ostane, vse drugo odpade. Sedaj so se socialnim demokratem oči odprle. Sploh vsi tarnajo, da so slabo opravili, ko so pustili svojim voditeljem vedno zabavljati čez patriarhalne razmere in stavili resolucije po zboljšanju plače, pa le samo v denarju. Na shodu je poizkušal dvakrat Kristan iz Ljubljane prepričati sodruge, da je z novim pla-

čilnim redom precej poboljšanja in za denar si lahko rudar prostovoljno nakupi, kar hoče in ni več navezan na gotovo merico žita ali onih 7 metrov drv. A navajen vedno ploskanja je sedaj srdito pogledal po polni dvorani, odkoder mu je zadonelo enoglasno, da to ni res in da je on kriv sedajšnjih razmer. Sklenilo se je prositi ministrstvo, naj se daje žito in drva vsem rudarjem, novim in starim, a plača naj se zviša za 25 procentov. Tako so se vsi rudarji brez razločka strank zato zedinili, dočim je dosedaj le naša stranka to stališče zastopala. Socialisti so tudi izprevideli, da ne bodo dosti na bojem po novem plačilniku. V slučaju bolezni je dobival rudar 60 procentov svoje plače, a žito je vse ostalo. Tedaj družina v živilih ni nič trpela, ako je bil oče bolan. Sedaj se je vse žito in drva privzelo v denarno plačo in v slučaju bolezni bo tudi od teh dobival le 60 procentov plače, sedaj bodo v živilih za 40 procentov na slabšem. — Ker je tudi dostavek, da vse druge dobrote odpadejo, se je bati, da črtajo se postavke za učne pripomočke. Saj nimajo rudniki povsod svoje šole kakor v Idriji, in sedaj je enaka plača skoraj vsem cesarskim rudnikom določena. Ako rudar še te izgubi, bo bridko občutil družinski oče, ki ima 3, ali 4 otroke v šoli. In takih je precej v našem mestu. Potem bo izprevidel, kako naraščajo mali stroški za knjige, zvezke in druge učne pripomočke. Ako bo koncem leta seštel vse izdatke, se bo precejšna svota nabrala. Te dosedaj še ni občutil, a potem bo še bolj spregledal kakor dosedaj, kam ga pripelje vedno hujškanje in zabavljanje čez pasje življenje ubogega rudarja. Ako delavci ne bodo pazili in složno zastopali svojih koristi, bodo v marsikateri družini vladala beda in pomanjkanje.

i Zanimivosti o »patriarhalnih« razmerah v Idriji. Mnogo je bilo govorenja in ga še vedno bo o takozvanem »žitu« v Idriji. Ni pa mnogo ljudi izven Idrije, ki bi imeli pravi pojem o tem. Par vrst danes o tem. Po stari uravnavi so dobivali idrijski delavci poleg plače v gotovini tudi v naturalijah, namreč žitu in drvi. Samski delavec je dobival na leto 3 in pol m³ drv, oženjeni 7 m³. Prav tako je dobival vsak delavec od erarja nekaj žita, pšenice in rži, oziroma koruze. Samski delavec, čez 20 let star, je dobival na primer mesečno 27 in pol litra pšenice in litrov rži. Če je bila koruza v ceni višja od rži, vzel je lahko koruze za četrtino pristojne mu mere rži; če je bila cena koruze pa enaka ali manjša kot rži, dobil je lahko isto mero koruze mesto rži. Ko se je delavec poročil, dobil je tudi za ženo nekaj žita. Dobil val je odslej mesečno 32 in pol litra pšenice in 42 in pol litra rži. Z družino mu je zopet rastle tudi žito. Za vsakega otroka je dobil na leto 30 litrov pšenice in 90 litrov rži več. Deklice so imele žito do izpolnjenega 12., dečki do 14. leta. Iz početka so delavcem otežali pri zaslužku za žito, seveda manj, nego je bila tržna cena. Pred leti — menda pod ministrom Ledeburjem — pa so zboljšali stanje delavcem s tem, da so pričeli dajati drva in žito zastonj. To je bilo precejšno zboljšanje, ker je bilo žito precej vredno. Vzemimo ceno, kakor je stalo žito erar v zadnjem času, namreč pšenica hl po 21 K 31 h, rž hl po 15 K 92 h. Dvajsetletnega rudarja žito je v tem slučaju vredno 10 K 63 h mesečno. Oženjenega delavca brez družine je vredno 13 K 69 h, z enim otrokom 15 K 41 h, z dvema 17 K 14 h, s tremi 18 K 87 h, s štirimi 20 K 59 h, s petimi 22 K 32 h, s šestimi 24 K 5 h, s sedmimi 25 K 77 h. Če računamo m³ drv po 5 K 88 h, je vrednost drv samskega delavca letno 20 K 58 h, mesečno 1 K 71 h, oženjenega letno 41 kron 16 h, mesečno 3 K 43 h. Leta 1902 se je izpremenilo. Vsi dotedanji delavci so si ohranili pravico do brezplačne dobave žita in drv. Kadar se jim je družina pomnožila, povečala se je brezplačno mera žita po zgoraj navedenem načinu. Vsak delavec pa je lahko dobil namesto pripadajočega mu žita v gotovini. Od leta 1902 naprej pa novo vsprejetim delavcem niso več priznali naturalij, žita in drv, ampak je erar mesto naturalij plačeval samskim delavcem mesečno po 9 K, oženjenim pa brez ozira na velikost družine mesečno po 17 kron. Morda je bila tedaj

cena žitu nižja. Zato se tembolj vidi pomen dobivanja v naturalijah. Po današnji ceni je žito samskega, nad 20 let starega delavca vredno mesečno 10 K 63 h, drva 1 K 71 h, skupno torej 12 K 34 h. Samski delavec, sprejet po letu 1901 bi bil torej pred preje sprejetimi na škodi mesečno 3 K 34 h, na leto 40 K. Se večja je seveda razlika pri oženjenih. Do leta 1902 sprejetega oženjenega delavca brez družine je po sedanjih cenah žita vredno mesečno 13 kron 69 h, drva 3 K 43 h, skupno 17 K 12 h. Novim delavcem, sprejetim od leta 1902 naprej, so dajali mesto žita pa v gotovini mesečno 17 K, kar je danes manj vredno, nego naturalije. Pred letom 1902 sprejetim delavcem se je z družino množila tudi dajatev v naturalijah, po letu 1902 sprejetim pa je ostala stalno neizpremenjena doklada v znesku mesečnih 17 K. Vzemimo dve družini s štirimi otroki. Pred letom 1902 sprejetega delavca naturalije so vredne: žito 20 K 59 h, drva 3 K 43 h, skupno 24 K 2 h; po letu 1902 sprejeti dobiva v gotovini še vedno 17 K, torej mesečno 7 kron, na leto 84 kron manj. Zato je bilo vedno nerganje o »patriarhalnih« razmerah nespametno, tembolj, ker so se vzele za podlago sedanji regulaciji plač dosedanje dobave. Tako je prišlo, da so bolje zadeli tisti, ki so imeli žito, nego tisti, ki so dobivali doklade mesečno po 9 in 17 K. Nič ni torej čudnega, da so se delavci zganili, ter začutili vrednost tudi naturalij žita in drv, dasi morda tega niso še natančneje proučili s stališča zadnje regulacije.

i Z ozirom na dopis iz Idrije v »Sl. Narodu« z dne 24. februarja izjavljam, da nisem v nikakvi zvezi z dopisom glede dijaškega plesnega venčka v »Slovencu« z dne 17. februarja, niti pisec istega. Kljub častnemu primku »dostojanstveni doktor vljudnosti«, katerega seveda preponižno odklanjam, ker sem delal rigorozno iz slavistike, germanistike in filozofije, ne pa iz vljudnosti — ostajam sicer še toliko nevljuden, da javno potrdim svoje krščansko in pedagoško stališče, da je tudi slovenski srednješolec obvezan ob nedeljah in praznikih posejati mašo sploh, četudi slučajno šolska odpade. Kot društvenik tukajšnjega dijaškega podpornega društva nisem mogel logično biti istemu nasproten. Če odslej ne bom več in bom isti mesečni donek poklanjal tukajšnji Vincencijevi družbi, naj se dopisniku podporno društvo zahvali za uslugo. V svoji skromnosti, nikakor vljudnosti, nikomur svoje osebe niti podpore ne vsiljujem. Prevljudni in dosledni — dr. Ivan Pregelj.

i Ljudska branilnica in posojilnica ima v nedeljo, dne 3. marca v prostorih Kršč. gosp. društva ob 4. uri popoldne redni občni zbor.

Perje za postelje in puh

3317. priporoča po najnižjih cenah 52—1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

426 3

POZOR!

Vljudno naznanjam slavnemu občinstvu, posebno pa tamburškim in ostalim društvom, ki so dosedaj v tujini naročevala tamburice in druga glasbila, da naj se odslej obračajo edino na »Prvo kranjsko samoljudskovalnico tamburic in drugih glasbil«.

Ivana Pezića

Ljubljana, Florjanska ul. 24, kjer bodo dobila dobra in najcenejša glasbila in tamburice. Nadalje naznanja, da sprejema vsa popravila, v to stroko spadajoča dela in jih izdeluje natančno in najceneje. Za vsa popravila in nova glasbila jamčim eno leto. Ceniki zastonj!

Elegantne in
trpežne so
prave
PALMA
pete iz kavčuka za čevlje.

Za otroške bolezni,

za katere je tako pogostem potrebno kisline imajočih sredstev, posebno opozarjajo zdravniki na

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

ter je posebno pripravna zaradi svojega millega vpliva in jo torej zapisujejo pri želočni kislini, škrofolnih, krvicah, otoku žlez itd., in ravno tako pri kataru sapnika in oslovem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnerja onomografija o Giesshübl Sauerbrunn.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postala, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-u, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu. Ljubljana. 3997

Najcenejše in najbolj učinkujoče odvajalno sredstvo!

Filipa NEUSTEINA
poslajene
odvajalne
kroglice

(Neusteinove Elizabetne kroglice)

Pred vsim drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, proste vsakih škodljivih primesti, uporabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahno odvajajo, ki čišče; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo izvor premmogih bolezni. Radi poslajene oblike jih radi uživajo otroci. Skatljica s 15 kroglicami stane 30 vin.

ovoj z 8 skatljic, torej 120 kroglic, stane le 2 K. Če se pošlje naprej K 245, se pošlje franko 1 ovoj.

Svarilo! Nujno se sveti pred naročenjem. Zahtevati: Filipa Neustaina, »odvajalne kroglice«. Pritrje, če niti vsaka skatljica in navodilo niso zakonito varstveno znanko v rdečo-črni tisku »Sv. Leopold« in podpis »Filip Neustein, Apotheke«. Naše trgovsko sodniško zavarovanje črta kaže morajo imeti našo vrčko

Filipa Neustaina lekarna
»pri sv. Leopoldu«
— Dunaj, Plankengasse 6. —

Zaloga v Ljubljani: Rihard Sušnik, lekarnar, 3301 in v več drugih lekarnah.

Ivan Buggenig, sodarski mojster, Ljubljana
Cesta na Rudolfovo železnico štev. 5.
Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih

sodov.

Prevzema tudi vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

Solidno delo. 3412 Točna postrežba.

Namesto za K 106 — za K 56 —

dobavljam franko na vsako postajo za reklamo, nove vrste

šivalne stroje „Singer“

ki se gonijo z nogo, z elegantno omarico in 10letno garancijo. Odposlamo ko dobim 15 K zadatja, ostanek po povzetju. — Vse vrste šivalnih strojev po cenah na debelo

A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23.

Cenik zastonj in franko. 3231

Dopisuje se v slovenskem in hrvaškem jeziku.

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg — So. Petra cesta. Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 3999

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje dnarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. prosinca 1911. K 72.216.394.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zakleponi stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

I. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
529 platna ter
manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ul.

Sedlarskega pomočnika

popolnoma izrjenega v lakirarskem in tapetniškem poslu sprejme takoj
FRAN KILUN, sedlar, Memška vas p. Ribnica (Dolenjsko).

Celje Slovenska tverka! Celje
Izdeluje velike 198 26

mostne tehtnice
vseh sistemov in velikosti za tehtanje vozov in živine. Prevzame iste tudi v prenovljenje.

IVAN REBEK, stavbeni in umetni ključavničar, Hermanova ulica št. 10.

2 gospoda

se sprejmeta takoj na privatno hrano in stanovanje. Soba je velika, zračna in novo opremljena. Poizve se v Zatiški ul. št. 1, I. levo. — Sprejme se tudi več gospodov na dobro hrano. 581

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, točenje iz ušes, žumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni pri „Črnem Orlu“ na Novem trgu, Celovec. 494

Proda se dobro ohranjena 624

kontrolna blagajna

Več pove g. Kovačič, Sv. Jakoba trg 5.

Kuharica

izurjena v vseh gospodinjstvenih delih se išče za takoj za neko župnišče. Ponudbe sprejema uprava lista pod 591.

Proda se iz proste roke s štirimi stanovanji in vratom v bližini tovarne na Savi. Izve se pri lastnici

Minki Poženel, Jesenice-Fužine, Gor.

Mesnica

se odda v najem z vsemi pripravami in ledenico polno ledu. Štefan Hrib Vipava. 562

Proda se radi preselitve
enonadstropna hiša

v sredini trga na Gorenjskem, 1/4 ure od Železnice, z vrtom, gosp. poslopjem ter nekaj polja. Ponudbe pod

„11.633 M“
na upravnishvo lista. 559

Mehka drva za kurjavo

na kub. meter, radi pomanjkanja prostora po jako znižani ceni. Odjemalci velikih množin popust. V. Scagnetti, parna žaga, Cesta na Rudolfovo železnico 16 (za drž. kolodvorom). 222

Krojaškega pomočnika

bolj priletnega, sposobnega za vsako delo, sprejme Jakob Mikolič, krojaški mojster, Novo mesto, Dolenjsko. 546

Gostilna in špecerijska trgovina

v Podutiku 26 pri Ljubljani se odda takoj na račun. Več se izve v Zapužah 14, p. št. Vid nad Ljubljano. 457

Za prodajo

pojedelskih strojev in orodja, mlekarn. centrifug in motorjev se iščejo. Ponud- izurjeni, solidni agentje. be pod „Stroj 60899“ na anončno pisarno HEINRICH SCHALEK, Dunaj 1., Wellsele 11. 542

Dekle

15 let staro, bi rad oddal v službo zaradi družinskih razmer v kako pošteno hišo, plača po dogovoru. Naslov pove uprava lista pod št. 621.

Umetni mlin

v dobro obiskanem trgu Spodnje Labodske doline, ob državni cesti in železnici, cerkev in sola v trgu, gotovi odjemalci, z žago, električno lučjo in kovačnico v hiši, vse lepo uravnano, 7 oralov zemljišča, z lepimi sadovniki, se po ceni prodaja. Vprašanja na upravo lista. 578

Dobro ohranjeno, skoro novo

kolo

je naprodaj. — Več se izve na Starem trgu št. 26/2 pri g. Vetter. 616

Velika zavarovalnica sprejme proti visoki proviziji v stalno službo spretnih potovalne uradnike in zastopnike

kateri imajo v trgovskih in industrijskih krogih mnogo znanja. Ponudbe pod „Začetek“, poštne ležee, Ljubljana.

Dobro se obrestujoča

hiša v Ljubljani

s prodajalno in več .. predati oziroma zamenjati .. strankami se želi .. z manjšo za eno ali dve družini prirejeno hišo v mestu ali bližnji okolici. — Več pove iz prijaznosti uprava lista. 595

Gospodična

ki je z dobrim uspehom dovršila trgovski tečaj (na dekl. liceju) želi primerne službe. — Blag. ponudbe pod št. 617. na upravnishvo.

Zanesljivo knjigovodinjstvo

sprejme Anton Kolenc, veletrgovina s specerijo in deželni pridelki v Celju. Prednost ima ista ki je že v enakih trgovinah sodelovala. 597

Deček

poštenih staršev, kateri bi imel veselje do trgovine, sprejme se takoj. Pirnat in drug Novo mesto. 473

Priporočamo našo zalogo najboljših belih in črnih

dalmatinskih vin

na debelo in v steklenicah

Poselno priporočamo za slabokrvne in prebolele dalmatinske vino „PLAVAC“

3 steklenice 5 kg 4 K franko.

Steklenica od 20 l naprej 1 a 80 h.

Od 56 l naprej znaten popust. Naše sode računamo do povratka.

Razpošiljalna tverka dalmatinskih vin

Celje, Bogen ulica 3. 500

560 Naprodaj je 30 l
brinovega olja,
lep in čist; cena po dogovoru. Vpraša se pri J. Jenko, Mengeš, št. 96.

Služba cerkovnika in organista

v Skočidolu na Koroškem se takoj oddaje. Cecilijanci samci imajo prednost. — Župnijski urad v Skočidolu p. Podravje na Koroškem. 618

Redka prilika! Radi nastalih rodbinskih razmer se iz proste roke prodaja izredno

lepo posestvo

Proda se lahko v treh delih, tudi vsak del zase. Vse je v prav dobrem stanju in najbolje oskrbovano. Leži sredi velikega industrijskega kraja oddaljeno 5 minut od železniške postaje. Sestoji pa posestvo iz naslednjih delov: mlin s pekarijo za beli in črni kruh. Mlin je na tri tečaje ob stalni vodi; v pekariji se prodaja vsak dan za 170 do 200 kron belega in črnega kruha. Za mlin je potrebno 15 do 20.000 kron kapitala. — Dalje gosilna, najboljša v kraju, s koncesijo vino, pivo, in žganjetoča s prenočišči za tuje, ki se lahko razširi, ker je dovolj prostora na razpolago. Lepe kleti so pripravne tudi za zalogo piva. Zraven je veliko dvorišče in vrt. Potreben kapital 40.000 kron. — Lepa hiša s stanovanji, primerna za vsako obrt, še 7 let davka prosta. Kapitala je potreba 10.000 kron. Za vse plačilni pogoji zelo ugodni. Vprašanja naj se naslavlja pod „A. Z. 602“ na upravo „Slovenca“. 602

Zlatica.

Ovčlico pomeni beseda. Iščem tem potom čedno, inteligentno in premožno družico iz dobre in ugledne rodbine.

Realni posredovalec ni izključen. Dopis s prilogo fotografije naj se pošlje na pisarno 547

Rudolf Mosse Wien I
pod strogo diskreco št. 1872 — W. H. 5238.

Razpisuje se služba
cerkvenika in organista

z mesečno plačo 42 K. Poleg tega ima še prosto stanovanje, šolnino in nekaj pšenice. Ugodno bi bilo za kakega rokodelca, ki je izučen v krojaštvu itd. Prošnje naj se pošiljajo na župni urad v št. Lamberiu, pošta Sava ob južni železnici. Služba se lahko nastopi takoj.

Cerkveno predstojništvo v št. Lamberiu.
Jožef Cuderman,
župni upravitelj. 626

Važno za mlade trgovce!
Izredna prilika za samostojnost!

Proda se
oziroma tudi odda v najem 30 let
obstoječa

trgovina z mešanim blagom

z velikim vsakoletnim prometom v večjem kraju na Dolenjskem, jako ugodno ležeča blizu farne cerkve. — Resni reflektanti s primernim kapitalom, ki žele podrobna pojasnila, naj naslove svoja vprašanja oziroma ponudbe na upravnishvo „Slovenca“ pod „Brez konkurence“. Odgovor sledi v najkrajšem času. 587

Skoro en milijon
Remington pisalnih strojev
je v rabi! 583

Nobenega izdelka se ni toliko prodalo!

Remington pisalni stroji:

Normalni modeli

Modeli s tabulatorjem

Modeli za računanje

Speciálni modeli

Nedosežni po vrednosti in kakovosti!

Glogowski & Co.

c. in kr. dvorni dobavitelji

GRADEČ, JOANNEUMRING ŠT. 8.

Telefon št. 384. Telefon št. 384.

Krasno posestvo

se prodaja v Savljah nad Ljubljano, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, steklenega salona, 16 oralov travnikov in njiv, z živim in mrtvim inventarjem. Posestvo je za gostilniško obrt ali za letovišcarje jako ugodno. Cena je 30.000 K. Naslov pove uprava „Slovenca“. 608

Pozor! Pozor! Drože — Presgerm.

Uljudno naznanjam vsem pekovski mojstrom in trgovcem, da sem povečal svojo znano tovarno za drože in isto s parnim strojem uredil, ter mi je zato mogoče postreči brez konkurence po najnižjih cenah in z najboljšim blagom. Cene po dogovoru, večja naročila imajo še za celo leto popust. — Naročila od 4 kg pošiljam franco. Pričakuje cenjenih naročil, beležim iz odličnim spoštovanjem 3641

Maks Zaloker Prva ljublj. tovarna drož v lastni hiši Redna ul. št. 5 in Kledeza ul. št. 17.

Odda se v lepem, prometnem kraju na Gorenjskem, kamor zahaja poletu mnogo letoviščarjev, s 1. majem dobro idoča

gostilna ozir. hotel

z 12 sobami v najem. (Gostilna dosedaj še ni bila v najemu.) - V hiši je tudi mesarija. Pismene ponudbe pod šifro „Hotel na Gorenjskem“ na upravo lista.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

Dunajska cesta št. 22

LJUBLJANA

nasproti kavarne „Evropa“

konces. podjetje za električne naprave, napeljava električne luči in prenos moči, telefonske in brzojavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na bencin in petrolin ter Diesel-ovih motorjev. V zalogi vedno v veliki izbiri: elektromotorji, ventilatorji, obločnice, žarnice, telefoni, vsakovrstni inštalacijski materiali, mazilna olja in masti, sesalke, svetilniki za elektriko in plin ter sploh vse tehn. potrebščine

Mehanična delavnica

sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravila vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno, točno in po najnižjih cenah. Proračuni na zahtevo zastoj. Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave. 748